

2015 VERKSAMHETSBERÄTTELSE OCH ÅRSREDOVISNING

*Inflytande
Valfrihet
Livskvalitet*

SYNAS OCH HÖRAS:

SPF Seniorerna i
media under året

PÅVERKAN:

Bostadstillägg
för pensionärer

SPF
SENIORERNA

SPF SENIORERNA

SPF Seniorerna är en partipolitiskt och religiöst obunden organisation för seniorer. Vi finns runt om i landet och har cirka 270 000 medlemmar fördelade på drygt 820 föreningar och 27 distrikt. Prioriterade frågor är: Äldres ekonomi, hälsa och omsorg, boende, inflytande och rätt att arbeta. Läs mer på spfseniorerna.se

Kongressen år 2014 beslutade att organisationen ska prioritera fyra huvudområden under kongressperioden. Verksamhetsberättelsen utgår ifrån dessa och redovisar i respektive kapitel vad vi har åstadkommit under året. Varje kapitel inleds med en kort sammanfattning av dessa huvudområden:

- *Vi-anda och identitet*
- *Rekrytera och behålla*
- *Påverkan och inflytande*
- *Synas och höras*

Förbundsordföranden har ordet!

2015 var det första året med namnet SPF Seniorerna. Ny logotyp och ny grafisk profil har rullats ut, vilket vi kan se i form av allt från nya föreningslogotyper och handböcker till pins och kläder. Den nya profilen ger en möjlighet att bygga vårt varumärke och namnet ger oss en ny identitet.

Alla delar av organisationen är lika värdefulla. Det är avgörande med god dialog mellan förening, distrikt och förbund. När vi gör saker tillsammans blir vi starkare och får större genomslag. Den inre verksamheten med sociala aktiviteter och den yttre verksamheten där vi påverkar kommun, landsting och riksdag är lika viktiga för vår utveckling och vår vi-anda.

Under början av året genomfördes en rad konferenser runt om i landet riktade till ledamöter i pensionärsråden under parollen "Var med och bestäm". Konferenserna resulterade i ny inspiration, nya kunskaper och många positiva kommentarer. KPR-ledamöter runt om i landet gör ett mycket viktigt påverkansarbete och från förbundet vill vi fortsätta uppmuntra till detta genom handböcker samt utbildnings- och informationsmaterial.

Det är en förmån att få leda en organisation som betyder så mycket för så många. Aktiva i föreningar och distrikt gör många värdefulla insatser för att skapa gemenskap och bryta ensamhet, anordna intressanta aktiviteter och rekrytera nya medlemmar. Det har hållits mästerskap i allt från skidåkning till frägesport.

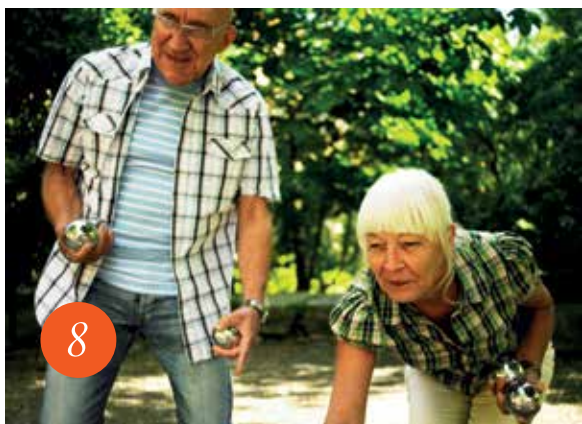
Vi ska fortsätta att vara seniorernas röst i samhället. Under år 2015 har vi tagit fram rapporter om nationellt vaccinationsprogram för äldre, bostadstillägget, tillgängliga bostäder och om maten i hemtjänsten. Det nya utbildningsmaterialet för att motverka bedrägerier mot äldre har redan gett positiva resultat. Förbundet har tagit in nya sakkunniga som redan gjort avtryck i frågor som bostäder, trafik och läkemedel. Vi fortsätter att försvara äldres valfrihet och inflytande i vården och omsorgen, och har förslag på hur valfriheten kan förbättras. Vi fortsätter argumentera för en utvärdering av pensionssystemet genom debattartiklar och i möten med ansvariga politiker. SPF Seniorerna har synts väl i nationell media i frågor om bland annat försämrad kontant-service, bemanning på särskilda boenden, brister i hemtjänsten och höjning av omsorgstaxan. Det ska vi fortsätta göra och även stödja distrikt och föreningar i deras mediaarbete.

Jag vill rikta ett stort tack till alla medlemmar, föreningar och distrikt för era insatser under 2015. Detsamma gäller förbundsstyrelsen samt personal och sakkunniga. Tillsammans gör vi Sverige till ett bättre land för alla seniorer!

Christina Rogestam
Förbundsordförande SPF Seniorerna

6 Året i korthet

- 17 Kvalitet i äldreomsorgen
- 17 Seminarium om äldres valfrihet
- 18 Seniorers ekonomi

Vi-anda och identitet

- 9 Namnbytet, Landet runt
- 9 Folkhälsa
- 11 Konferenser, Kasta Loss

12 Rekrytera och behålla

- 12 Medlemsrekrytering
- 13 Rekryteringskonferens, mässor
- 13 Medlemsnytta; Idéboken
- 13 Försök inte lura mig!

14 Påverkan och inflytande

- 15 Konferensserie för seniormakt
- 15 Lika rätt till vaccination!
- 16 Rapporter, sakkunnigas arbete
- 16 Trafikkonferens

Synas och höras

- 21 Ny webbplatsform
- 21 Mediegenomslag
- 22 Almedalen, Pensionsbromskalkylatorn
- 24 Leva som pensionär
- 24 Sociala medier
- 25 Annonsering

- 26 Medlemstidning för dagens seniorer
- 29 Besvarade remisser
- 30 Medlemsregister och webb

32 Medarbetare

- 32 Medarbetare på förbundskansliet
- 34 Förbundsstyrelsen, arbetsutskottet
- 35 Förbundsstyrelsens grupper
- 37 Medverkan externt

40 Årsredovisning

- 42 Förvaltningsberättelse
- 48 Resultaträkning
- 49 Balansräkning
- 50 Noter, tilläggsupplysningar
- 57 Revisionsberättelse

Framtiden på dagordningen!

Framtiden blir aldrig som vi tänkt oss. Den kan bli bättre eller den kan bli sämre, men aldrig som vi planerade den.

2015 har definitivt inte varit ett undantag från den regeln. Det har varit ett spännande och annorlunda år för SPF Seniorerna. Den 1 januari ändrades vårt namn officiellt och vi fick en ny logotyp. Ett nytt medlemsregister och en ny hemsida planerades under året som stundvis skapade problem för organisationen. Flera stora rikskampanjer har genomförts som till exempel Pensionsbromskalkylatorn och Hemtjänststoppet.

Vi har träffat många ministrar, riksdagsledamöter och tjänstemän för att diskutera hur det kan bli bättre för Sveriges seniorer. Vi fick ett genomslag i media som kanske saknar motsvarighet i vår långa historia.

Vi har testat att använda datortekniken för att våra förtroendevalda ska få träffas via nätet och inte behöva resa så mycket.

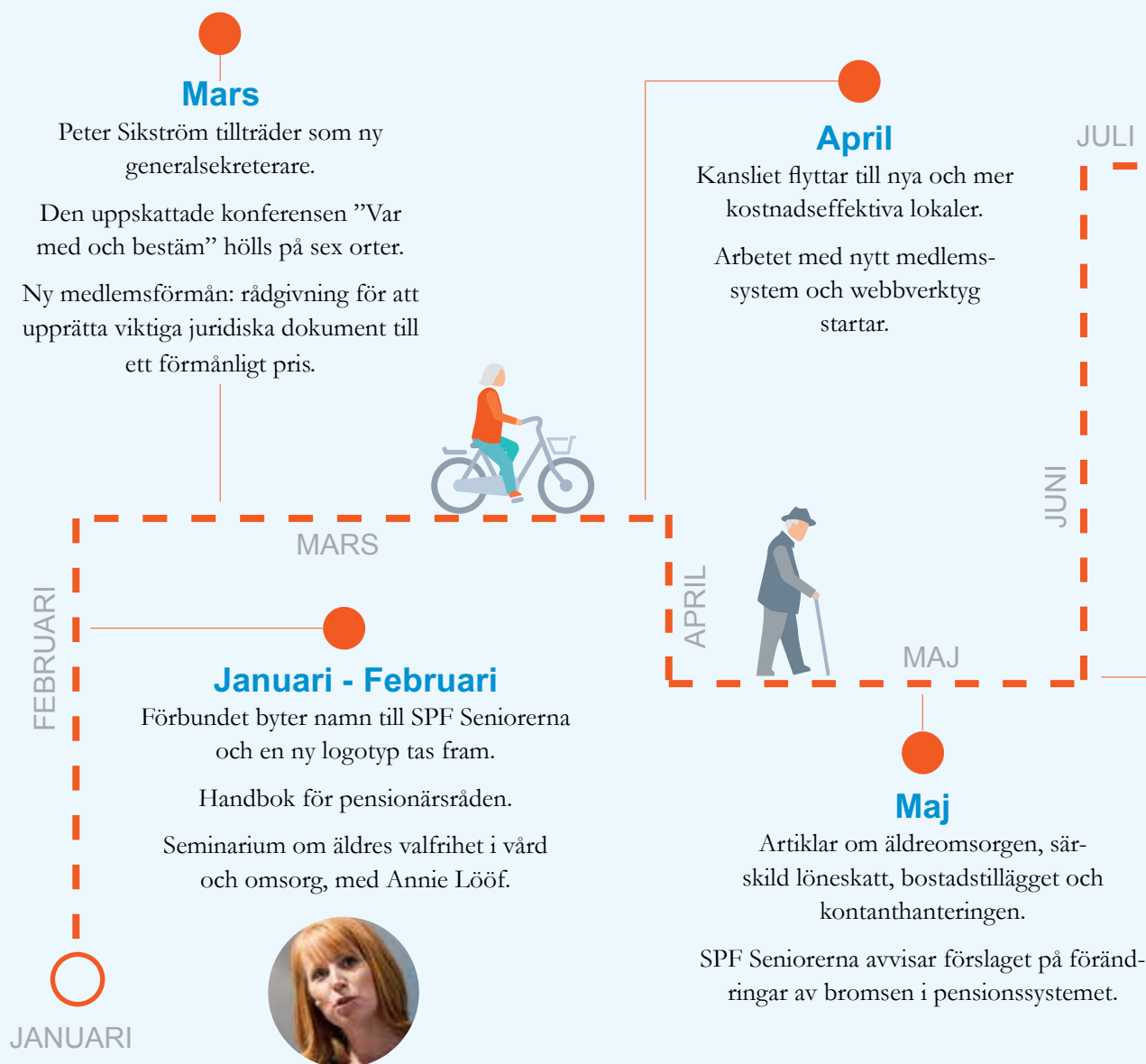
2015 blev inte som vi planerade. Det blev stundvis lite sämre, men oftast mycket bättre!

Peter Sikström

Generalsekreterare SPF Seniorerna

ÅRET 2015

OKTOBER

SEPTEMBER

AUGUSTI

Augusti/September

Idéboken lanseras internt i förbundet.

Projektet *Försök inte lura mig!* i samarbete med Polisens nationella bedrägericenter.

Medlemskryssningen *Kasta Loss*.

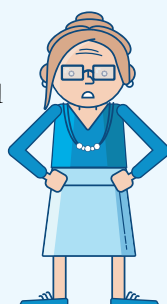

Juni

Möte med socialförsäkringsminister Annika Strandhäll.

SPF Seniorerna i Almedalen. Lagom till Almedalen lanserades förbundets nya kampanj *Pensionsbromskalkylatorn*.

Oktober

Rapporten *Lika rätt till vaccination!*

Christina Rogestam i Aftonbladet: "Inte ens 40 års arbete ger pensioner som det går att leva på".

Hemtjänsten i Göteborg i Uppdrag Granskning. Fredrik von Platen i SVT Nyheter om den låga höjningen av bostadstillägget.

NOVEMBER

DECEMBER

November/December

Rapporten *Lönsamt med tillgängliga bostäder* tillsammans med Hissförbundet.

Leva som pensionär väckte stor uppmärksamhet när fyra riksdagsledamöter utmanades att leva som pensionärer under en vecka.

Rekryteringskonferens på förbundets kansli den 26 november.

VI-ANDA OCH IDENTITET

Vi har som mål att i hela organisationen se varandra som viktiga delar av en helhet, där alla delar är lika värdefulla och som bygger på en positiv Vi-anda. Det är bara när vi gör saker tillsammans som vi blir starkare och får större genomslag för och resultat av våra idéer. Genom ökad dialog mellan förening, distrikt och förbund kommer en fortsatt utveckling att ske.

(Mål och riktlinjer 2015-2017)

Nytt namn och ny profil

Kongressen 2014 beslutade att förbundets namn från och med 1 januari 2015 är SPF Seniorerna. Samtidigt gavs styrelsen i uppdrag att besluta om ny logotyp för förbundet. Sagt och gjort. I början av året bytte förbundet kostym och den nya grafiska profilen applicerades på allt nytt material som lämnade förbundet. Föreningar och distrikt fick hjälp av förbundet att ta fram nya distrikts- respektive föreningslogotyper baserade på den nya förbundslogotypen. Drygt 500 föreningslogotyper togs fram av förbundet under 2015. Profilen och den nya logotypen väckte många känslor och vi fick en del ris, men mestadels ros från medlemmarna. På det stora hela gick bytet smidigt och implementeringen blev lyckad. Den stora vinsten med den nya profilen är att vi som förbund ser likadant ut oavsett var medlemmen möter oss. Det hjälper oss i vårt varumärkesarbete och gör vår kommunikation tydligare. Tack vare ett gott samarbete med föreningar och distrikt i profilbytet har vi nu möjlighet att öka vår kännedom som organisation, och kan för första gången i förbundets historia framträda med en gemensam och enhetlig kostym.

Landet runt

Landet runt-resan, som förbundsstyrelsen och kansliet startade under hösten 2014 med att besöka 18 distrikt, fortsatte under januari och februari 2015 med nio distriktsbesök. Syftet med besöken var främst att öka vi-känslan och lära känna varandra bättre samt att öka förståelsen för varandras arbete. Mötena byggde på öppenhet och dialog inför det framtida utvecklings- och planeringsarbetet. Utgångspunkten för samtalen var kongressens beslut *Mål och riktlinjer 2015-2017* samt distriktens arbete i vardagen. Två personer från förbundsstyrelsen och två personer från kansliet medverkade i stort sett vid varje besök. En givande och bra investering för framtiden och för vi-känslan.

Förbundsmästerskapen

Som en del i folkhälsoarbetet arrangerar SPF Seniorerna varje år rikstäckande mästerskap i grenar som längdskidor, bordtennis, orientering, boule, golf och bowling. Förbundet arrangerar också riksfinaler i bridge och frågesport – grenar som är mer utmanande för hjärnan än för resten av kroppen. I och med namnbytet kallas numera SPF-mästerskapen för Förbundsmästerskap och förkortas FM. Arrangemangen varierar från runt 600 deltagare i boulen till ett femtiotal i de mindre grenarna. Deltagarna får möjligheten att fortsätta med sin favoritsport i ett socialt arrangemang, med inslag av både kultur och fest, på olika platser runt om i Sverige. Mästerskapen främjar glädje och aktivitet hos deltagarna, men också hos de lokala arrangörer som lägger ner tid, engagemang och hårt arbete. Vi riktar ett stort tack till årets arrangörer.

Förbundsmästerskap 2015:

Längdskidor 12-13 februari, Borlänge, arr SPF Seniorerna Borlänge och Tuna Säter

Bordtennis 20-21 maj, Göteborg, arr SPF Seniorerna Göteborgsdistriktet

Orientering 17-18 augusti, Falköping, arr SPF Seniorerna Falköping

Golf 20-21 augusti, Ronneby och Karlskrona, arr SPF Seniorerna Blekingedistriktet, Ronneby och Östra Blekinge

Boule 29-30 augusti, Motala, arr SPF Seniorerna Baltzar Motala

SPF Seniorernas Hjärnkoll (Förbundsfinal) 21-22 september, Viking Line, Förbundet

Bowling 6-7 oktober, Skövde, arr SPF Seniorerna Skövde

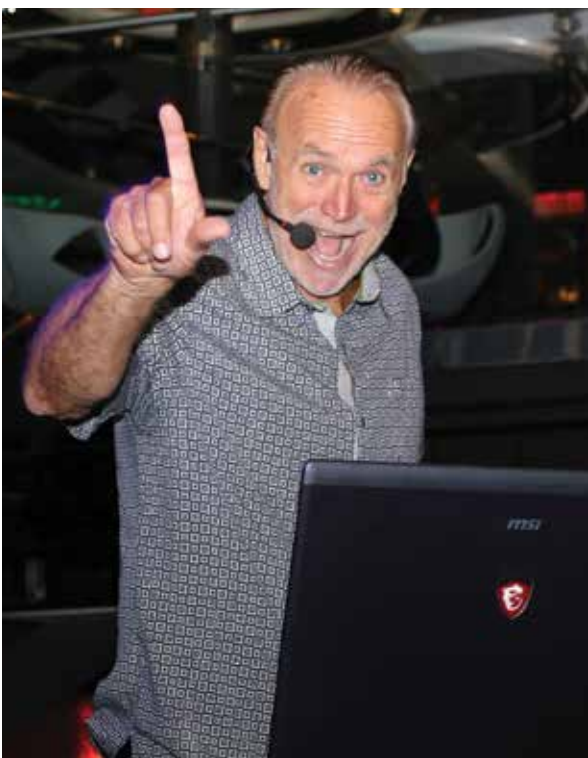
Bridge (Förbundsfinal) 10-11 november, Viking Line, Förbundet

Ovan: Vår kryssningsvärdinna Alexandra Charles med SPF Seniorernas generalsekreterare Peter Sikström och förbundsordförande Christina Rogestam.

Till höger: Mästerkocken Crister Svantesson stod för menyn ombord på Kasta Loss.

Nedan: Claes "Clabbe" af Geijerstam fick dansgolvet att gunga.

Medlemsevent till sjöss - Kasta Loss med SPF Seniorerna

Med fokus på välmående och livets goda kastade SPF Seniorerna loss för tredje året i rad på Ålands Hav. Nära tusen förväntansfulla medlemmar njöt av dans, god mat och ädla drycker. Dag två ombord bjöd på ett välfyllt program med föreläsningar, dansskola, yoga, tävlingar och bingo. Ombord på båten hölls också riksfinalen i förbundsmästerskapet Hjärnkoll.

Centrala konferenser

Två DO-konferenser genomfördes under 2015, en på våren och en på hösten. Här har förbundsstyrelse, distriktsordförande och kanslipersonal möjlighet att föra en dialog och fördjupa sig i vissa ämnen. Ofta finns också ett lärande inslag med på konferenserna. På vårens konferens fick vi besök av äldreminister Åsa Regnér. Under hösten provade vi även på interaktiva möten som sändes direkt via nätet från förbundskansliet och som kunde följas ute landet. Dessa utsändningar gjordes med hjälp av Studieförbundet Vuxenskolan och ingår i förbundets digitala satsning SPF Seniorerna Direkt.

Utbildning för nya i distriktsstyrelsen genomfördes i maj.

SPF Seniorerna slår ett slag för det friska

Syftet med årets folkhälsokonferens var att inspirera till utveckling av verksamheten samt att ge deltagarna möjlighet att utbyta erfarenheter. Den största delen av konferensen bestod av diskussioner och grupparbeten om rollen som distriktsansvarig och det fortsatta arbetet på hemmaplan inom folkhälsa och friskvård. Dessutom presenterades utbildningsmaterialet *Försök inte lura mig!* om brott och bedrägerier mot äldre. Polisens nationella bedrägericenter, NBC var på plats. Leena Eklund och Inga-Lill Holm från SPF Seniorerna Västmanland, som var med i pilotprojektet, genomförde delar av utbildningen med deltagarna. Andra inslag handlade om Senior Power, en ny form av styrketräning för äldre, och SPF Seniorernas nya idébok. Deltagarna var nöjda med konferensen som ägde rum på idylliska och frisksportiga Bosön.

4 187

**STUDIECIRKLAR
RUNT OM I LANDET**

42 000

BESÖKARE PÅ

PENSIONSBRMSKALKYLATORN.SE

17 221

NYA MEDLEMMAR

25 000

**BESÖKARE PÅ
SENIORBLOGGARNA**

REKRYTERA OCH BEHÅLLA

Nu har fyrtilisterna nått rätt ålder för att välja det självklara senioralternativet; nästa spännande utmaning är att bli en attraktiv organisation för 50-talisterna som snart knackar på dörren som blivande medlemmar. En mer intensifierad satsning måste ske för att öka antalet medlemmar och minst lika viktigt är det att behålla de som redan valt att gå med oss. Begrepp som medlemsvård måste bli en naturlig del av föreningsarbetet, likaså att medlemsnytta är ett nyckelord för förbundet. (Mål och riktlinjer 2015-2017)

Medlemsrekrytering

Medlemstillväxt är viktigt för SPF Seniorerna av flera skäl. Medlemmar, företrädare och medarbetare känner större stolthet över att få företräda och arbeta i en växande organisation. Ju större förbundet blir, desto tyngre väger vi som påverkansorganisation och opinionsbildare. Ökad tillväxt innebär också ökade intäkter att använda till bra medlemsverksamhet.

Under året har den minskande medlemstillväxten hållit i sig och därför har SPF Seniorerna fokuserat på att analysera orsakerna till både varför seniorer väljer att gå med och varför man lämnar oss. Detta för att olika strategiska åtgärder ska kunna sättas in för att vända den vikande tillväxttrenden. Att rekrytera och behålla medlemmar har under året lyfts som en av de absolut viktigaste frågorna för förbundet framöver.

Medlemsstatistik

Under 2015 var det sex distrikt som hade en positiv medlemsutveckling. Bäst lyckades Kronobergsdistriktet som växte med 2,4 procent följt av

Södra Älvsborg som ökade med 1,4 procent. Även Jönköpings-, Hallands-, Skaraborgs- och Dala-distriktet hade positiv tillväxt. Förbundet som helhet hade 267 203 medlemmar den sista december, en förändring på -0,8 procent vilket motsvarar ett tapp på totalt 2 172 medlemmar jämfört med årets början. Totalt nyrekryterades 17 221 medlemmar medan 12 951 av olika anledningar valde att lämna förbundet (avlidna exkluderade).

Rekryteringskonferens

I november genomfördes en rekryteringskonferens för distriktens rekryteringsansvariga. Under dagen diskuterades framför allt varför medlemmar väljer att lämna förbundet och vad som behövs för att vända trenden. En nyligen genomförd undersökning om hur de yngre medlemmarna ser på sitt medlemskap presenterades och deltagarna delade med sig av goda exempel och erfarenheter från sina respektive distrikt.

Mässor

Liksom tidigare år delade förbundet ut ett bidrag till distrikten för att delta i mässor. 12 distrikt ansökte om bidrag för totalt 25 mässor över hela landet. Exempelvis deltog SPF Seniorerna vid Seniormässan i Stockholm, Göteborg och Malmö, Elmia Husvagn i Jönköping och 60+ i Örebro, Uppsala, Falun och Västerås. För första gången deltog förbundet på Pride i Stockholm där distriktet hade ett tält. Under våren togs det fram ett centralt mässmaterial som distrikt och föreningar kan låna till självkostnadspris. Materialet består bland annat av montervägg med disk, roll-ups och beachflaggor. Det har använts flitigt under året och uppskattats av dem som nyttjat möjligheten.

Medlemsnytta

Idéboken

Genom olika undersökningar som genomförts bland medlemmar vet vi att föreningarnas aktiviteter är viktiga, både för att locka nya medlemmar,

men även för att behålla befintliga. Eftersom medlemskåren blir allt mer heterogen behövs varierat aktivitetsutbud snarare än ett program som passar alla. Under början av året färdigställdes *Idéboken* vars syfte är att ge föreningar inspiration till nya typer av aktiviteter.

Medlemsförmåner

Under året har samarbetet fortsatt med de partners förbundet har långsiktiga avtal med; If, Skandia, E.ON, Viking Line och SJ. Samtal har förts med flera andra företag och organisationer och vi hoppas på att kunna knyta till oss fler intressanta partners inom kort.

Hjälp med juridiken

Som en del i samarbetet mellan SPF Seniorerna och Skattebetalarna kan medlemmarna få juridisk hjälp till ett förmånligt pris. Det kan till exempel vara att upprätta testamente, gåvobrev eller samboavtal.

Försök inte lura mig!

Polisens nationella bedrägericenter, NBC, har tillsammans med SPF Seniorerna, PRO och Brottsofferjouren tagit fram ett utbildningsmaterial om bedrägerier mot äldre under namnet *Försök inte lura mig!*

Materialet, som vänder sig till alla organisationer som möter seniorer i sin verksamhet, initierades bland annat eftersom Polisen uppmärksammat en tydlig ökning av bedrägerier mot målgruppen. Under ett seminarium i Stockholms polishus den 16 september lanserades materialet som redan från början skapade ett stort intresse hos deltagande organisationer och media, med inslag i både TV4 och SVT som resultat. Spridningen inom SPF Seniorerna har sedan skett genom distriktens folkhälsoansvariga, distriktsordförande samt genom publicering på vår hemsida – där alla medlemmar lätt kan komma åt och använda materialet och filmerna.

Genom detta nära samarbete med Polisen har vi under projektets gång haft möjlighet att informera om nya bedrägerityper via våra kanaler samt mot slutet av året sett stora förbättringar i bedrägeristatistiken för äldregruppen.

PÅVERKAN OCH INFLYTANDE

Förbundets påverkansarbete ska fortsätta på olika nivåer, där valfrihet, trygghet, rättvisa och inflytande är våra bonnörsord. Vi tar fortsatt striden för rättvis skatt och ett stabilt och väl fungerande pensionssystem. Vi verkar för folkhälsa och en hög kvalitet inom vård och omsorg och vi agerar så att äldre får bättre möjlighet till bra boende. Våra kompetenta och drivna ledamöter i pensionärsråden ska vara aktiva och genom sitt inflytande göra skillnad för de äldre.

(Mål och riktlinjer 2015-2017)

Under året fortsatte förbundets arbete med att på olika samhällsnivåer bilda opinion och påverka i våra viktiga frågor: rättvis skatt, ett stabilt och väl fungerande pensionssystem, folkhälsa, hög kvalitet inom vård och omsorg samt bättre möjlighet för äldre till bra boende. Våra ledamöter i kommuners, landstings och regioners pensionärsråd använde på ett aktivt och engagerat sätt sitt inflytande för att förbättra äldres vardag.

Konferensserie för seniormakt

Under februari och mars genomfördes sex konferenser runt om i landet under parollen *Var med och bestäm! #seniormakt*. Sammanlagt deltog drygt 550 representanter från pensionärsråd och andra som jobbar med påverkansarbete i förening och distrikt. Konferenserna utgick från den nya handboken för pensionärsråden samt två huvudteman; seniorernas boende samt vård och omsorg. Christina Rogestam medverkade vid samtliga tillfällen för att berätta om förbundets fokusfrågor samt inspirerat föreläsa om seniorernas bostadsituation. Målet för dagarna var att initiera och inspirera det fortsatta arbetet med att påverka lokala och regionala politiker och tjänstemän. Ett mål var också att ge konkreta verktyg för fortsatt påverkansarbete.

Lika rätt till vaccination!

SPF Seniorerna och PROs gemensamma rapport *Lika rätt till vaccination!* lanserades i Riksdagen i slutet av september. Rapporten innehåller resultatet från en attitydundersökning bland våra medlemmar samt ett förslag om att införa vaccinationsprogram för äldre – en folkhälsofråga med stor vikt för våra medlemmar. Rapporten och förslaget lyftes bland annat fram i SVT:s Gomorron Sverige samma dag.

Efter seminariet har vi på olika sätt fortsatt våra påtryckningar för en mer tillgänglig vaccination för äldre. Bland annat publicerades en debattartikel i Aftonbladet med rubriken *Ge alla rätt till samma vaccinationer*. Artikeln spreds i ett stort antal lokala medier under veckorna efteråt med direkta krav till de olika landstings- och regionråden.

I samband med debattartiklarna, och influensa-säsongens inledning, skickade vi ut ett gemensamt

brev till landsting och regioner med uppmaningen att informationen till äldre om möjligheten att vaccinera sig måste förbättras. Vi har också under hösten sett reaktioner i form av spontana debattinlägg från landstingsråd samt interpellationer.

Möte med socialförsäkringsministern

I juni träffade Christina Rogestam och Peter Sikström socialförsäkringsminister Annika Strandhäll (S) på Socialdepartementet. Statsrådet är också ordförande i Pensionsgruppen, så på agendan stod i första hand den viktiga frågan om behovet av att reformera pensionssystemet.

“Det är alltid
individen man
måste utgå ifrån
i första hand.”

Rapport om bostadstilläggets utveckling i relation till bostadskostnaderna

Under sensommaren togs en rapport fram om hur bostadstillägget till pensionärer har utvecklats de senaste åren i förhållande till bostadskostnaderna. Rapportens slutsats är att syftet med BTP - att äldre med låga inkomster ska kunna efterfråga en god bostad till rimlig kostnad, oavsett bostadsort, också i nybyggda bostäder - uppfylls varken i hela bostadsbeståndet eller i nyproduktionen. SPF Seniorerna anser därför att det behövs en kraftig höjning av taket i bostadstillägget med uppemot 3 000 kronor per månad.

Rapport Lönsamt med tillgängliga bostäder
SPF Seniorerna och Hissförbundet presenterade under ett gemensamt seminarium i november en rapport om tillgängliga bostäder. Kombinationen av ett växande antal äldre och ett stort antal bostäder som är otillgängliga riskerar att leda till en kraftig ökning av kostnaderna för vård och omsorg. Varannan senior som bor i flerbostadshus saknar idag hiss. Tillgängliga bostäder gör att fler äldre kan bo kvar hemma längre – det kan öka livskvaliteten och självständigheten, och ger samtidigt stora kostnadsbesparingar när omsorgsbehovet hålls nere. Rapporten visar vad ökad tillgänglighet, genom hissinstallation, innebär i samhällsekonomisk besparingspotential för kommunerna.

Undersökning om mat i hemtjänsten

En enkätundersökning till landets alla kommuner som SPF Seniorerna genomförde visar att i endast 12 procent av kommunerna har äldre med hem-

tjänst möjlighet att välja mellan olika matleverantörer. SPF Seniorerna uppmanar regeringen att införa den nationella satsning på äldres måltider som Livsmedelsverket har föreslagit.

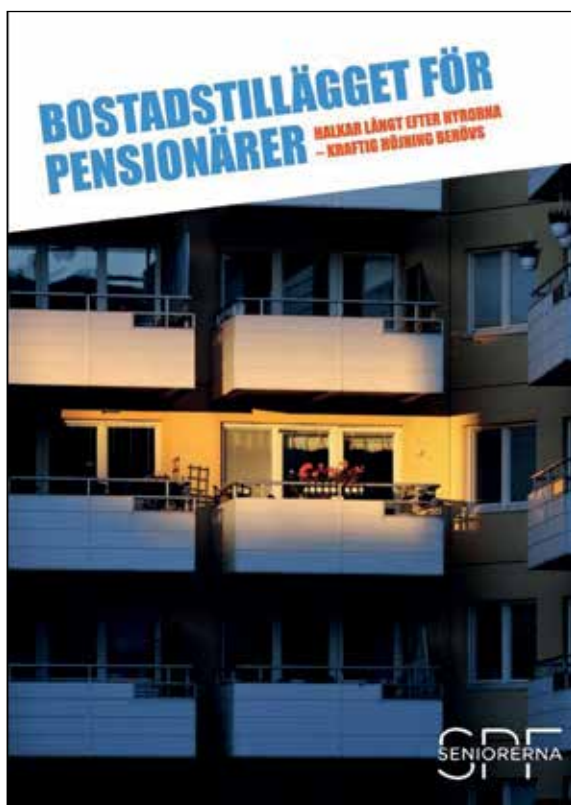
- Alltför många får maten i kyllådor som ska värmas i mikron, de ser ofta väldigt tråkiga ut och det är svårt att se vilken mat det är i dem. Risken finns att man inte tycker maten är god eller att det blir enformigt - och att man helt enkelt inte äter utan blir undernärdd, kommenterade Christina Rogestam till SVT Rapport som rapporterade om undersökningen.

Sakkunnigas arbete

Under året utsågs fyra sakkunniga: Gösta Bucht, vård och omsorg, Arne Melander, läkemedel, Fredrik von Platen, bostäder och Jan Vikenhem, juridik. De bidrog med sin sakkunskap till att höja kvaliteten och kompetensen såväl på förbundets utbildningar, kurser och konferenser som i förbundsledningens uppgift att besvara remisser från Regeringskansliet och andra myndigheter.

Trafikkonferens

I november genomförde förbundet en konferens i Malmö som samlade 27 trafikansvariga från 21 av förbundets 27 distrikt. På konferensen medverkade NTFs generalsekreterare Marie Nordén och Agneta Ståhl, seniorprofessor vid Lunds universitet. Från förbundet medverkade förbundsordförande, generalsekreterare och samhällspolitiska chefen. Konferensens teman var äldre i trafiken och trafiksäkerhet som en folkhälsofråga. På konferensen utbyttes

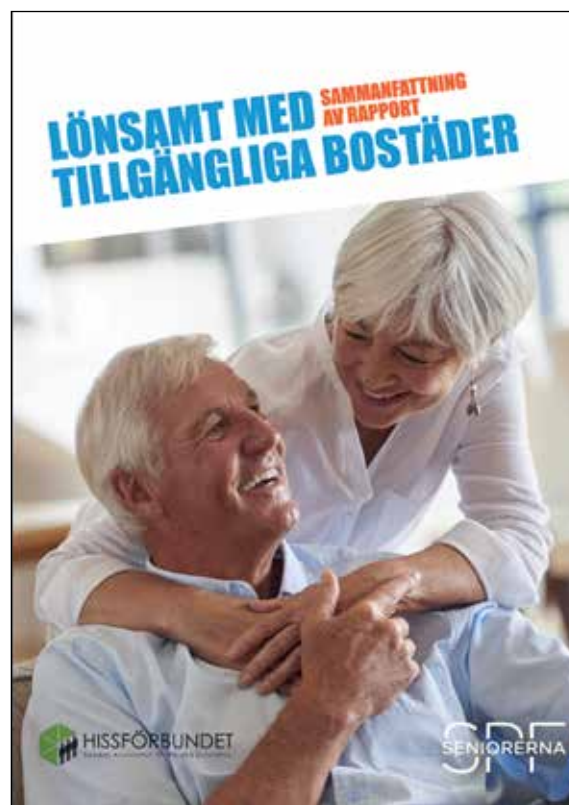

också erfarenheter om rollen som trafikansvarig och hur SPF Seniorerna kan påverka trafikpolitiken lokalt och regionalt.

Svensk standard för kvalitet inom äldreomsorgen

SPF Seniorerna har tillsammans med ett femtiotal andra aktörer varit med och tagit fram en svensk standard för kvalitet inom äldreomsorgen. Standarden lanserades under ett seminarium i Stockholm den 15 april och har sedan under året marknadsförts vid flertalet forum för äldreomsorgsfrågor. Under hösten startade utbildningar i standarden. SPF Seniorernas medlemmar har efter lanseringen uppmanats att trycka på kommunerna att använda standarden som i slutändan ska främja en ökad trygghet och delaktighet för den äldre samt underlätta kvalitets- och förbättringsarbetet inom äldreomsorgen – både inom kommunala och privata verksamheter.

Standarden blir en vägvisare för att underlätta och möjliggöra en överblick över äldreomsorgen.

Seminarium om äldres valfrihet i vård och omsorg

I februari anordnade SPF Seniorerna ett välbesökt seminarium där bland andra Centerpartiets partiledare Annie Lööf deltog. Förbundsordförande Christina Rogestam inledde med att påpeka att ”valfrihet vill vi ha även den dag vi blir beroende av vård och omsorg. Därför är den här frågan viktig för oss att driva gentemot politikerna.” Panel-samtalet kretsade kring frågeställningar som: Hur fungerar valfriheten idag? Hur kan valfriheten inom vård och omsorg förbättras? Och vilken tillsyn bör myndigheterna utföra? Deltog gjorde politiker från olika läger, forskare och representanter för omsorgsverksamheter.

SPF Seniorernas sakkunnige i vård- och omsorgsfrågor, Gösta Bucht, sammanfattade seminariet med orden: ”Alla har lyft fram individen. Det känns betryggande för den fortsatta debatten, för det är alltid individen man måste utgå från i första hand.”

Seniorers ekonomi

Pensioner och skatter

År 2015 höjdes inkomstpensionen med 0,9 procent och garantipensionen med 0,2 procent. Pensionssystemet befinner sig fortfarande i en balanseringsperiod som följd av att bromsen slagit till tre gånger sedan år 2010. Regeringen höjde ersättningsgraden i bostadstillägget till pensionärer från 93 till 95 procent för en högsta bostadskostnad på 5 000 kronor per månad i september, det innebär en höjning på som mest 100 kronor per månad för en ensamstående.

Den parlamentariska Pensionsgruppen, som består av ledamöter för allianspartierna, Socialdemokraterna och Miljöpartiet beslutade i slutet av våren att förändra bromsen i pensionssystemet så att dess svängningar – både upp och ner – ska mildras. Förbundsordförande Christina Rogestam kommenterade beslutet: ”Det är en liten vinst att vårt påverkansarbete har bidragit till att den nya bromsen införs först 2017, och inte 2016. Men huvudproblemet med pensionssystemet är att det är underfinansierat och inte levererar som utlovat, vilket Pensionsgruppens beslut inte löser. Pensionerna kommer dessvärre att fortsätta halka efter lönerna. Från SPF Seniorerna kommer vi därför inte att ge oss, vårt krav på en ordentlig utvärdering av pensionssystemet kvarstår. Vi seniorer ska kunna leva på våra pensioner och pensionssystemets grundprinciper måste uppfyllas.”

Tryggare ekonomi på äldre dar

Utbildningsprojektet *Tryggare ekonomi på äldre dar* genomförde kurser, en på våren och en på hösten, där experter från Pensionsmyndigheten, Konsumentverket, Kronofogden, Konsumenternas För-

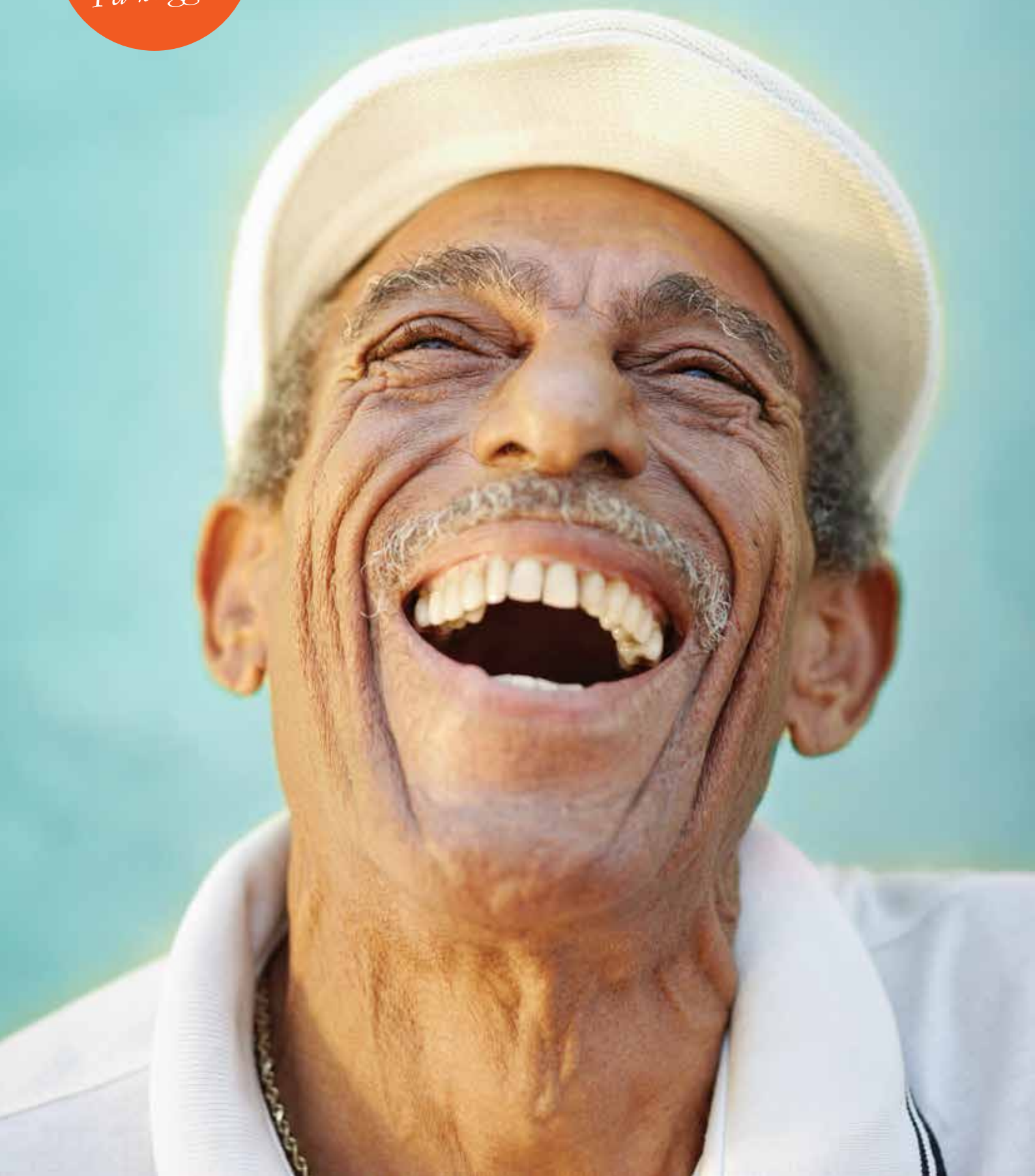
säkringsbyrå, Skatteverket, banker och tjänstepensionsföretag föreläste om olika privatekonomiska områden till nytta för förbundets medlemmar.

Vi seniorer ska kunna leva på våra pensioner och pensionssystemets grundprinciper måste uppfyllas.

*Snabba.
Proaktiva.
På hugget.*

SYNAS OCH HÖRAS

Nyckeln till fortsatt framgång är att vara snabba, proaktiva och på hugget. Vi ska ta för oss i debatten och vara en stark opinionsbildare som seniorernas röst i samhället. Vi ska fortsätta att stärka bilden av oss som en offensiv seniororganisation hos medlemmar, blivande medlemmar, politiker, opinionsbildare och media. Förbundet behöver fortsatt utveckla kommunikationen i de digitala kanalerna och hitta väl fungerande former för jämn synlighet över tid.

(Mål och riktlinjer 2015-2017)

Ny webbplattform

Under hösten 2014 togs en kravspecifikation fram avseende ett nytt webbverktyg för SPF Seniorerna. Detta för att vara i fas med den digitala utvecklingen i samhället och stödja SPF Seniorernas övergripande mål att öka medlemsantalet och behålla befintliga medlemmar. EPiServer valdes som webbpubliceringsverktyg. Målsättningen var att lansera de nya hemsidorna i samband med lanseringen av nya medlemsregistret i december.

Våren ägnades åt djupintervjuer med befintliga och presumtiva medlemmar och deras upplevelse av nuvarande hemsidor. En enkät skickades ut till distriktens webbansvariga under mars månad. Inventering av innehåll på nuvarande hemsidor gjordes och ny funktionalitet, struktur och ny design togs fram. Under sommaren programmerades nya mallar.

Distriktens webbansvariga fick en grundutbildning i EPiServer under oktober, de utbildades även i hur de i sin tur ska kunna lära ut detta till de webbansvariga i föreningarna.

Mediegenomslag

Under året har SPF Seniorerna haft trettiotalet debattartiklar publicerade i riksmidia. I flera fall är det förbundsordförande Christina Rogestam som skrivit om exempelvis farorna med särskild löneskatt för 65+, nej till höjd hemtjänstavgift, brister i hemtjänsten, orimligt låga pensioner trots ett helt arbetsliv, försämrade kontant-service och krav på en utvärdering av pensionssystemet. Förbundets sakkunniga har även de synts i debatten, Gösta Bucht om regeringens vårbudget, Fredrik von Platen om samhällsvinster med tillgängliga bostäder och Arne Melander om generiska läkemedel. Även vad gäller redaktionella nyheter har SPF Seniorerna genom egna rapporter och undersökningar synts i

“Det behövs fler seniorer på arbetsmarknaden, inte färre.”

både riksmedia och regionalt. Christina Rogestam beskrev regeringens förslag på högre avgifter i omsorgen som bedrövlighet, kommenterade regeringens höstbudget och intervjuades om förbundets undersökning om mat i hemtjänsten. Fredrik von Platen presenterade en rapport och kritiserade att bostadstillägget inte hänger med i hyresutvecklingen. Lanseringen av utbildningspaketet *Försök inte lura mig!* som tagits fram för att motverka bedrägerier mot äldre fick också stor synlighet i TV. I Sveriges Radio har Christina Rogestam medverkat i debatter om Socialstyrelsens föreskrifter för bemanning i omsorgen, bostadstillägget och förändringen av bromsen i pensionssystemet.

Runt om i landet har distrikten sett till att insändare blivit publicerade i lokaltidningarna om bland annat pensionssystemet, valfrihetsgaranti - att bo kvar hemma eller komma till ett boende utan krav på biståndsbedömning - och bristande kontantservice och bredbandstäckning. Siffermässigt har SPF Seniorernas ordförande Christina Rogestam syns vid 450 tillfällen i nationell och regional media under året, medan PRO (i de två ordförandenas namn) har omkring 90 färre medieträffar.

Fyra seminarier och ett mingel

Så kan man kort sammanfatta SPF Seniorernas dag i Almedalen 2015. Förbundet testade i år ett nytt koncept och samlade alla aktiviteter till en dag. Seminarierna bjöd på intressanta diskussioner och heta debatter i några viktiga seniorfrågor: seniorer på arbetsmarknaden, framtidens boende för seniorer, svensk äldrepsykiatri och pensionssystemet. Bland paneldeltagarna fanns många namnkunniga politiker och debattörer: Barbro Westerholm (FP), Tomas Eneroth (S), Alexandra Charles (1,6 mil-

jonerklubben), Gudrun Schyman (FI), Jane Lindell Ljunggren (demensboendet Hattstugan), Eva Samuelsson (regeringens utredare), Solveig Zander (C), Joacim Olsson (Skattebetalarna), Gösta Bucht, Fredrik von Platen och Christina Rogestam (SPF Seniorerna) med flera. Dagen avslutades traditionsenligt med ett uppskattat och välbesökt mingel.

Pensionsbromskalkylatorn

I början av juni lanserades Pensionsbromskalkylatorn som ett nytt opinionsbildande webbverktyg där man enkelt kan räkna ut hur mycket man förlorar och har förlorat i pension de senaste åren på grund av bromsen i pensionssystemet. För en snittpensionär handlar det om cirka 46 000 kronor totalt under åren 2010-2017, eller närmare 670 kronor i månaden. Det går även att räkna ut hur pensionen hade sett ut om den hade följt löneutvecklingen, och inte drabbats av bromsen. Löntagare kan dessutom räkna ut hur mycket lägre lön denne hade haft idag om lönerna hade utvecklats som pensionerna. Det finns även påverkansfunktioner: dela Pensionsbromskalkylatorn på Facebook, skicka protestmail till politiker och skriva på en protestlista.

På lite mer än ett halvår har Pensionsbromskalkylatorn haft över 42 000 besökare, närmare 4 000 underskrifter på protestlistan, över 400 mejl har skickats till politiker och på Facebook nådde den en räckvidd på cirka 2,7 miljoner användare. Kalkylatorn var nominerad i två kategorier (ideell organisation och digital opinionsbildning) i den internationella tävlingen Digital Communication Awards under hösten, men drog dessvärre inte det längsta strået hos juryn.

Nyckeltal i Almedalen:

Antal deltagare på SPF Senioreernas egna seminarier:	cirka 300
Mingel:	cirka 80
Facebook, antal följare som sett inläggen:	70 000
Twitter, antal tweets:	61
Webben, webbsändning antal tittare i realtid:	200
Webben, webbsändning i inspelat format, antal tittare:	cirka 400

“Ingen annan grupp i samhället än pensionärer har tvingats se sina inkomster sänkas de senaste åren.”

Christina Rogestam, augusti 2015

3
snabba
frågor

Stina Nordström,
kommunikationschef

Vad har varit viktigast under året som gått för er på kommunikation?

- Att SPF Seniorerna fortsätter vara seniorernas röst i samhället och att vi har fördjupat vårt påverkansarbete och opinionsbildningen. Plus att vi ökat vår mediesynlighet rejält.

Vad har varit den största utmaningen?

- Att pedagogisera, med bland annat pensionsbromskalkylatorn, hur dåligt pensionssystemet fungerar, med den låga inkomstutveckling som pensionärer har idag och hur lite det lönar sig att ha jobbat ett helt arbetsliv.

Vad är du mest nöjd med?

- Jag är mycket nöjd med att arbetet med ny logotyp och profil gick snabbt och smidigt att få ut till distrikt och föreningar och att vår nya gemensamma kostym verkligen har gjort oss tydligare och synligare. Samt att vi ökar starkt på facebook i antal följare och räckvidd; det är en viktig kanal för oss att driva debatt och profilera seniorers intressefrågor.

Riksdagsledamöter provade en veckas pensionärliv

SPF Seniorerna utmanade fyra riksdagsledamöter att leva som pensionärer under en vecka i november. Lars-Arne Staxäng (M), Solveig Zander (C) och Fredrik Lundh Sammeli (S) sitter i Pensionsgruppen samt i Socialförsäkringsutskottet. Carina Ohlsson (S) är ledamot i Socialförsäkringsutskottet och ordförande för S-kvinnor. Fasta kostnader som till exempel hyra, hemförsäkring och internet drogs av innan politikerna fick varsitt kuvert med sina pensioner. Pengarna skulle räcka till all mat och fritid som ledamöterna företog sig under veckan. De fick även en sms-utmaning per dag med fiktiva fritidshändelser som de kunde tacka ja eller nej till. Ledamöterna dokumenterade sin pensionärsvecka dagligen i sociala medier genom att berätta vad de ätit och gjort samt hur de agerat på den sms-utmaning de fått. SPF Seniorerna summerade dagarna på Seniorbloggarna.

Utmaningen fick god uppmärksamhet i medierna. Politikerna sade sig också ha blivit medvetna om hur tufft många seniorer har det ekonomiskt, och att en liten plånbok också innebär en ofrihet och att sociala relationer blir lidande.

Sociala medier: Facebook, Twitter, blogg och nyhetsbrev

På SPF Seniorernas facebook-sida debatteras det friskt om äldre-relaterade frågor bland medlemmar och övriga intressenter. Under 2015 har antalet följare vuxit från strax under 20 000 till cirka 33 000. Nästan 300 olika inlägg har publicerats på sidan: allt från debattartiklar och nyheter till polisens

13 000

nya gillare på facebook

bedrägerivarningar och webbsändningar. Totalt under året har aktiviteterna på SPF Seniorernas facebook-sida haft en räckvidd på omkring 3,4 miljoner användare.

På mikroblogger Twitter har antalet följare nästan fördubblats under året från omkring 160 till 310 stycken. Även här kommunicerar förbundet ut nyheter, åsikter och blogginlägg samt svarar på frågor och deltar i diskussioner.

På bloggen *Seniorbloggarna*, där förbundets sakkunniga och ordförande bloggar om aktuella ämnen, har 45 inlägg publicerats under året. Bloggen har haft cirka 25 000 besökare som tar del av de olika inläggen om vård och omsorg, bostadsfrågor samt pensioner och skatter.

Vårt interna nyhetsbrev *Seniorbladet*, som vänder sig till förtroendevalda inom organisationen, har skickats ut sju gånger under året. Nytt för i år är att bladet började distribueras digitalt via e-post till alla förtroendevalda.

Annonsering

För att kommunicera ut vårt nya namn och vår nya kostym annonserade förbundet under perioden januari-mars i ett antal tidningar riktade mot en senior målgrupp. Utöver det valde vi som strategi även detta år att konsekvent arbeta med ett antal budskap i utvalda tidningar som vänder sig mot målgruppen 65+. Tidningarna var en mix av temabilagor i rikstäckande dagstidningar, resetidningar och nyhetsmagasin. Budskap: pensionärsskatten, felmedicinering, pensionsbromsen och rekrytering.

Inflytande. Valfrihet. Livskvalitet.

PENSION ÄR ETT HELTIDSARBETE, BARA LITE ROLIGARE.

Resor, yoga, boule, vinprovning, bokcirklar och mästerskap i allt från skidor till golf. Det är inte så konstigt att seniorer säger att tiden inte räcker till. Berika livet tillsammans med 270 000 nya medlemsvänner. Roligare pension – det är vårt mål!

spfseniorerna.se

SPF SENIORERNA

Inflytande. Valfrihet. Livskvalitet.

MEDICIN SKA GÖRA LIVET LÄTTARE. INTE MER KOMPLICERAT.

Felmedicinering är ett stort problem som ofta försämrar hälsan hos äldre. Med regelbundna genomgångar av läkemedel kan vi komma till rätta med felmedicineringen och förbättra livet för de äldre. Det ska vi se till!

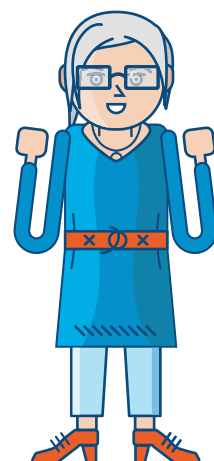
spfseniorerna.se

SPF SENIORERNA

Medlemstidning för dagens seniorer

Tidningens uppgift är att väcka debatt och skapa opinion samt att ge information om SPF Seniorernas verksamhet. Äldrepolitik, pensioner, bostäder, vård och omsorg samt andra samhällsfrågor som rör seniorer är viktiga bevakningsområden. Den ska stärka bilden av äldre som en viktig grupp i samhället och lyfta fram personer som är förebilder för dagens seniorer. Tidningen ska också vara ett nöje att läsa och ge förströelse.

Förändringar under året

För tidningens del har 2015 inneburit ett år av förberedelser inför namnbytet till *Senioren* och skapandet av en ny webbsida. Namnbytet från *Veteranen* till *Senioren* var en naturlig följd av att förbundet ändrat namn till SPF Seniorerna.

Tidningens layout fick en allmän genomgång med syftet att förändra tidningens utseende så lite som möjligt för att läsarna ska känna igen sig.

En större omvandling av hemsidan inleddes. Hemsidan som sett likadan ut i fem år behövdes göras om i grunden för att kunna läsas lika bra på mobilen och läsplattan som på datorn.

I juni tillträdde Gunilla Lindahl som chefredaktör efter Ylva Bergman och i augusti anställdes Ulrika Palmcrantz som ny redaktionssekreterare.

Nya medarbetare i tidningen tillkom under hösten – Malena Ivarsson skriver om sex och relationer, Ingalill Mosander om böcker och Annika Hagström om sina bildminnen.

Hemsida och sociala medier

Som komplement till tidningen finns en webbsida och den uppdateras flera gånger i veckan med nyheter. Under rubriken *Landet runt* finns utrymme för föreningarnas egna rapporter om sin verksamhet. Längre debattinlägg som inte ryms i tidningen får också plats här.

Mellan tidningens utgåvor, tio gånger under året, skickas ett nyhetsbrev ut till de ca 100 000 medlemmar som anmält sin e-postadress.

Tidningen finns också på Facebook och Twitter.

Något om innehållet

I början av året kartlades pensionärsråden i landet: i sju kommuner och ett landsting saknade seniorerna inflytande. Det gav SPF Seniorernas pensionärsråd ett bra underlag.

I ett nummer med tema Bostad beskrevs hur ett trygghetsboende kom till stånd efter samarbete i sex Gävleföreningar. Ett annat temanummer handlade om den ojämlika hörselvården i landet där olika avgifter för hörselhjälpmedel redovisades. En uppskattad serie handlade om ensamhet och hur man bryter den, till exempel genom att delta i föreningsaktiviteter.

Under hösten har vi i artiklar och reportage ställt frågan hur äldrevården egentligen mår. Sett mot bakgrunden av alla larmrapporter valde vi att visa goda exempel på bemötandet inom geriatriken, öppenvårdsmottagningen, psykiatrien och hemtjänsten.

Reseklubb

Under året har Reseklubben besökt Kuba, Barcelona, Istanbul, Island och Ungern. Utvärderingar visar att resorna uppskattas av ensamresande och medlemmar som vill få nya vänner från andra delar av landet.

Årets senior

För femte året i rad utsåg tidningens läsare Årets Senior. 2015 blev det bloggaren Dagny Carlsson som förärades heders titeln. Prisceremonin hölls i SPF Seniorernas förbundslokaler i januari 2016.

Nyckeltal:

Antal synskadade medlemmar som får tidningen som taltidning: cirka 300

Antal föreningsprenumerationer: 680 ex

Övriga externa prenumerationer: cirka 550 ex

Intresseanmälda som får tre tidningar gratis. Antal ex per nummer: ca 1 200

TS-upplaga 2015: 209 100 ex
(ca 60 000 medlemmar delar tidning)

16
besvarade
remisser

BESVARADE REMISSER

Under året uppmanades förbundet att besvara 21 remisser. 15 av dessa remitterades från Regeringskansliet, tre från en annan myndighet och tre från organisationer där SPF Seniorerna är medlem. Förbundet beslutade att elva av dessa remisser skulle besvaras. Därutöver yttrade sig förbundet på eget initiativ över ytterligare fem förslag, fyra från Regeringskansliet och en från en organisation. Sammanlagt besvarades 16 remisser under 2015. En remiss besvarades ihop med övriga fyra rikstäckande seniororganisationer: *En jämnare och mer aktuell utveckling av inkomstpensionerna* (Ds 2015:6). Bland förbundets remissvar kan nämnas yttrandet över *Utredningen service i glesbygd* där förbundet underströk vikten av grundläggande betalservice och kontanter samt tillgång till bredband och därmed olika digitala tjänster för alla i Sverige oavsett bostadsort. Ett annat av årets yttranden var finansdepartementets *Nya regler för AP-fonderna* där förbundet avstyrkte samtliga förslag, bland annat en ny AP-fondsmyndighet utan riksdagsinsyn.

Yttranden under 2015

2015-12-09 Revidering av stadgar II (Sveriges konsumenter)

2015-10-29 En värdefull vård – En hälso- och sjukvård med människan i centrum (Svenska läkaresällskapet)

2015-10-28 Ett stärkt konsumentskydd vid telefonförsäljning (SOU 2015:61)

2015-10-26 Nya regler för AP-fonderna (Ds 2015:34)

2015-10-23 Insatser för att förbättra patientsäkerheten vid generiskt utbyte (Läkemedelsverket)

2015-10-01 Investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande (Ds 2015:35)

2015-09-21 Nästa fas i e-hälsoarbetet (SOU 2015:32)

2015-08-06 Service i glesbygd (SOU 2015:35)

2015-07-09 Höjt avgiftstak för avgift enligt socialtjänstlagen (Ds 2015:23)

2015-06-26 Trygg och effektiv utskrivning från slutenvård (SOU 2015:20)

2015-06-01 Krav på privata aktörer i välfärden (SOU 2015:7)

2015-05-29 Revidering av stadgar I (Sveriges konsumenter)

2015-05-08 Ett reformerat bilstöd (Ds 2015:9)

2015-03-16 En jämnare och mer aktuell utveckling av inkomstpensionerna (Ds 2015:6)

2015-02-20 Från analog till digital marksänd radio (SOU 2014:77)

2015-02-20 Svensk kontanthantering (SOU 2014:61)

MEDLEMS- REGISTER OCH WEBB

Kongressen beslutade 2014 att förbundets föreningar ska kunna välja att ansluta sig till central uppbörd. Därmed inleddes arbetet under hösten samma år med att upphandla ett nytt medlemsregister. En GAP-analys genomfördes för att identifiera behovet av funktionaliteter i ett nytt system. Sedan tidigare fanns också beslutet att förbundet skulle bygga en ny webbplats och GAP-analysen inbegrep även hur medlemsregister och webb skulle integreras med varandra. Synpunkter ur användarsynvinkel inhämtades också från referensgrupper med deltagare från olika delar av organisationen. I februari 2015 var upphandlingen klar av medlemsregister och webb, där valet föll på leverantören Softronic. Därmed beslutades också att medlemsregistret baseras på en Microsoft Dynamics-plattform och att webben byggs i publiceringsverktyget EpiServer.

Under våren gick detta stora IT-projekt in i en mer regelrätt produktionsfas, med tidsplanen att slutleverans skulle ske i mitten av december. Trots ett intensivt arbete under hösten kunde inte leverantören hålla tidsplanen och lanseringsdatum flyttades fram till 2016. Central uppbörd kunde dock genomföras som planerat för de föreningar som önskat anslutning.

Varför gör vi detta?

Vi får ett system med bättre utvecklingsmöjligheter och större funktionalitet.

Vi får ett modernt och dynamiskt medlemsregister som integreras med webben.

Vi får en webblösning som är bättre anpassad för personer med funktionsnedsättningar.

Vi får moderna och mobilanpassade hemsidor med bättre sökfunktion och ett flexibelt webbverktyg.

MEDARBETARE PÅ FÖRBUNDS- KANSLIET

Anna Sandberg

Anna Rask

Anna Eriksson

Birgitta Holmsten

Dagmar Gustavsson

Eva-Christine Öhman

Frida Johansson

Gunilla Lindahl

Hans-Eric Berg

Jan Arleij

Johanna
L. Bhattacharyya

Karin Bajlo

I september genomfördes en omorganisation på förbundskansliet som bland annat resulterade i att två tjänster togs bort och en person nyanställdes.

Medarbetare som slutat under 2015:

Stickan Carlsson, Tommy Vestlin, Margareta Gärdestad och Ylva Bergman.

Katarina Lindström

Maria Andersson

Maria Samuelsson

Marita Hedén

Martin Engman

Ola Nilsson

Peter Sikström

Stina Nordström

Ulrika Palmcrantz

Veronica Sjölin

Kansliets ledningsgrupp

Stickan Carlsson, generalsekreterare t o m 2015-02-28

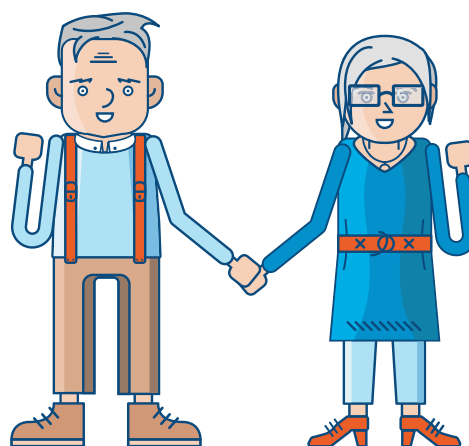
Peter Sikström, generalsekreterare fr o m 2015-03-17

Johanna Lundin Bhattacharyya, ekonomichef

Stina Nordström, kommunikationschef, bitr. GS

Gunilla Lindahl, chefredaktör Veteranen

Martin Engman, sakpolitisk chef fr o m 2015-11-01

SPF SENIORERNAS FÖRBUNDSSTYRELSE

Stående från vänster: Kjell Hansson, Peter Lindgren, Rune Kjernald - 1e vice ordförande, Christina Rogestam - ordförande, Jan Rülcker, Lena Gustafsson, Birgitta Borg. Sittande från vänster: Sonja Åneman, Inga-Lott Thörnell, Börje Gustafsson, Kerstin Forsman, Kjell Skålberg - 2e vice ordförande. Under året gick styrelseledamoten Inger Ingesson tragiskt bort. Inger var även aktiv ordförande för SPF Seniorerna Häggen i Piteå.

Arbetsutskottet

Från vänster:
Kjell Skålberg
Christina Rogestam
Rune Kjernald

Förbundsstyrelsens grupper

SPF Seniorernas sakkunniga

Stående från vänster:
Jan Vikenheim, juridik
Gösta Bucht, vård och omsorg

Sittande från vänster:
Fredrik von Platen, bostäder
Arne Melander, läkemedel

Arbetsutskottet

Christina Rogestam, Rune Kjernald, Kjell Skålberg.
Adjungerade: Stickan Carlsson (t o m 2015-02-28),
Stina Nordström (fr o m 2015-03-01), Peter Sikström (fr
o m 2015-03-17) och Martin Engman (fr o m 2015-11-01).

Redaktionsrådet

Christina Rogestam, Rune Kjernald, Kjell Skålberg,
Gunilla Lindahl och Stina Nordström.

Ålderismprogrammet (t o m 2015-04-14)

Birgitta Borg - förbundsstyrelsen, sammankallande,
Lisbeth Bolin - Uppsala, Astrid Kågedal - Stockholm,
Eva Lantz - Stockholm, Evert Medbo - Stockholm,
Gösta Bucht - sakkunnig.

Läkemedelsgruppen

Sonja Åneman - förbundsstyrelsen, sammankallande,
Arne Melander - Skåne, Lisbeth Bolin - Uppsala,
Margita Jacobsson - Stockholm, Gösta Bucht - sakkunnig.

Stadgegrupp

Kjell Skålberg - förbundsstyrelsen, Peter Sikström,
sammankallande, Elvy Bürger - Västmanland,
Ingegerd Thorgren - Stockholm.

Ekonomigruppen

Christina Rogestam, Rune Kjernald, Kjell Skålberg,
Börje Gustafsson, Johanna Lundin Bhattacharyya.

Styrgrupp nytt medlemssystem

Rune Kjernald - förbundsstyrelsen, Stickan Carlsson
(t o m 2015-02-28), Stina Nordström, Tommy Vestlin
(t o m 2015-09-11), Peter Sikström (fr o m 2015-03-
17) och Maria Andersson.

Styrgrupp ny webbplats

Rune Kjernald - förbundsstyrelsen, Kjell Skålberg -
förbundsstyrelsen, Stickan Carlsson (t o m 2015-02-
28), Stina Nordström, Gunilla Lindahl, Peter
Sikström (fr o m 2015-03-17) och Maria Samuelsson.

Kongress 2017 (fr o m 2015-11-03)

Kjell Hansson - förbundsstyrelsen, sammankallande.

Konsumentprogram (fr o m 2015-12-07)

Lena Gustafsson - förbundsstyrelsen, sammankallande.

Ålderismprogram (fr o m 2015-12-07)

”Det är en förmån att få leda en organisation som betyder så mycket för så många. Tillsammans gör vi Sverige till ett bättre land för alla seniorer.”

Christina Rogestam, förbundsordförande

Valberedning

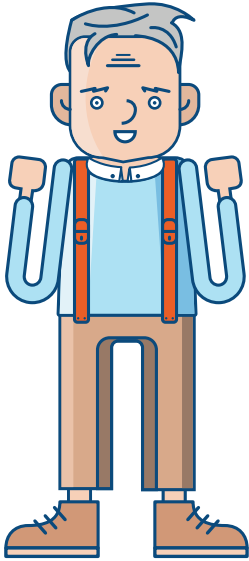
Jan-Erik Lövbom, ordförande
Mona Lindblom, vice ordförande
Jarl Graf, Skaraborg
Per-Eric Josefsson, Uppsala
Bengt Lidström, Gotland
Staffan Magnusson, Jönköping
Elisabeth Olsson, Gästrikland
Richard Olsson, Stockholm
Pauli Petersson, Skåne
Maritta Selin, Västernorrland
Gunilla Wenander Grönvall, Halland

Valberedningens arbete

Under våren arbetades ett informationsmaterial fram om valberedningens uppdrag och hur valprocessen sker fram till att kongresshandlingarna går ut 2017.

Under hösten besöktes samtliga distrikts ordförandekonferenser, där det redogjordes för arbetet för distrikten fram till kongressen 2017. Valberedningen informerade från ett gemensamt infoprogram. Besöken i distrikten var fördelade på valberedningens ledamöter. Valberedningen har också planerat 2017 som kommer att innehålla intervjuer med nuvarande förbundsstyrelseledamöter och de kandidater som nomineras från distrikten.

SPF Seniorerna är representerad i ett stort antal externa sammanhang genom sina förtroendevalda, anställda och uppdragstagare. Det kan gälla

som expert i myndigheters råd, i offentliga utredningars referensgrupper och i organisationers och företags fora. Denna insyn och delaktighet i offentliga beslutsprocesser och verksamhetsgrenar är av stor betydelse för att tillvarata seniorers erfarenhet, öka medvetenheten om äldres behov och synpunkter samt säkerställa att dessa tillgodoses. Nedan följer de viktigaste av dessa organ:

Staten

Regeringens pensionärskommitté - Christina Rogestam och Rune Kjernald

Läkemedelsverket, rådet för bättre läkemedelsanvändning (CBL-rådet) - Arne Melander

Myndigheten för vård- och omsorgsanalys, patient- och brukarrådet - Inga-Lott Thörnell

Pensionsmyndigheten, pensionärsråd - Margareta Gärdestad och Martin Engman

Socialstyrelsen, referensgrupp för hjälpmedel - Rune Kjernald

Socialstyrelsen, äldrerådet - Inga-Lott Thörnell

Socialstyrelsen, grupp för revidering av de nationella riktlinjerna för demensvården - Gösta Bucht

Medverkan externt

Statens tjänstepensionsverk (SPV), pensionärspanelen - Margareta Gärdestad, och Martin Engman

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL), 'Bättre liv för sjuka äldre', Senior Advisory Board - Gösta Bucht

SKL, fackliga samtal om vårdssamverkan
Gösta Bucht (fr o m 2015-12-01)

Swedish Standards Institute (SIS), vård och omsorg för äldre med omfattande behov i ordinärt och särskilt boende - Ola Nilsson

Kommittéväsendet

Digitaliseringskommissionen (N 2012:04), referensgrupp - Rune Kjernald

Demokratiutredningen (Ju 2014:19), expert - Christina Rogestam

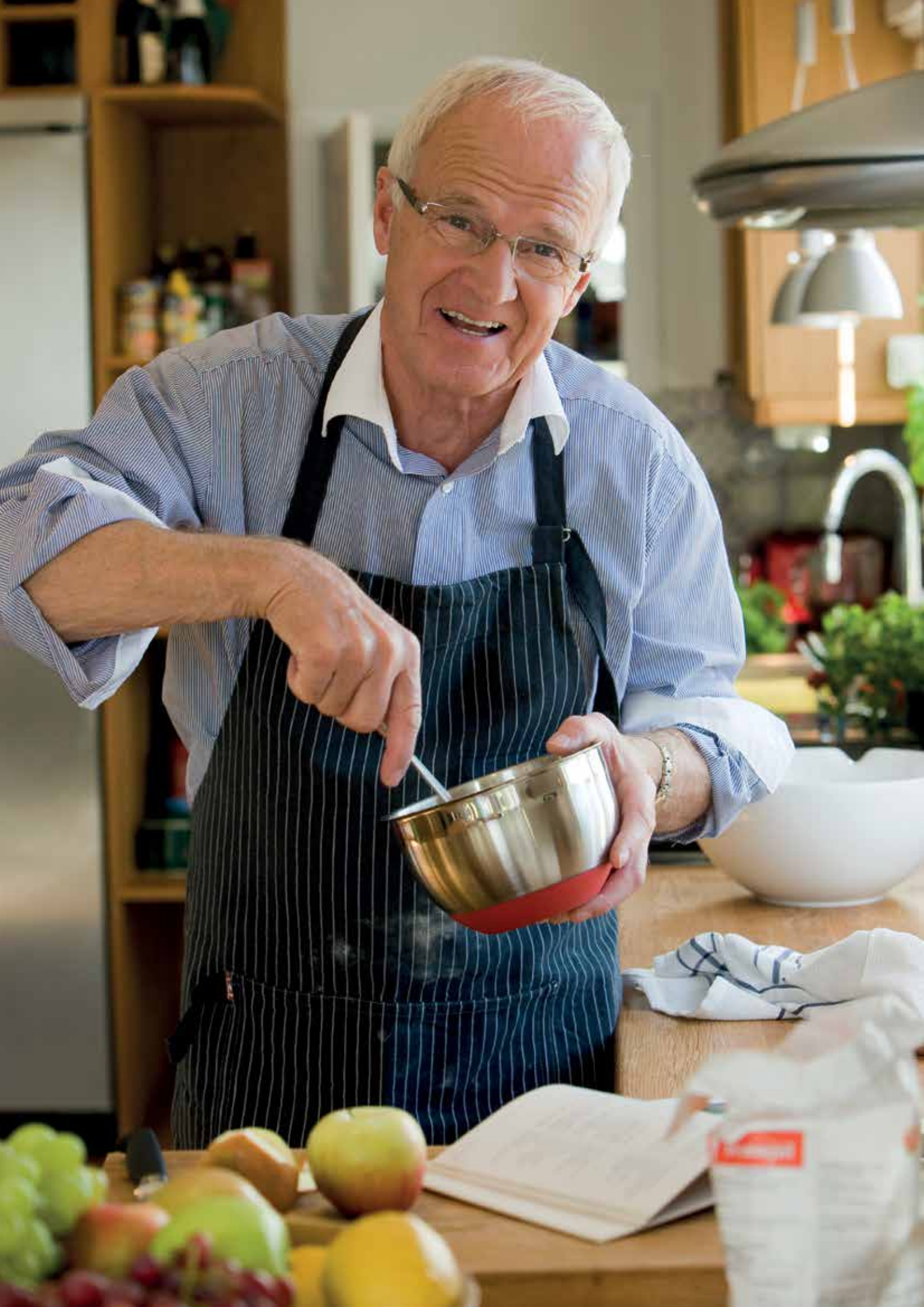
Utredningen om bostäder för äldre (S 2014:10), expert - Fredrik von Platen

Utredningen om bostäder för äldre (S 2014:10), referensgrupp - Christina Rogestam

Utredningen om nationell kvalitetsplan för äldreomsorgen (S 2015:03), expert - Christina Rogestam

Utredningen om nationell kvalitetsplan för äldreomsorgen (S 2015:03), referensgrupp - Gösta Bucht

Välfärdsutredningen (Fi 2015:01), referensgrupp - Christina Rogestam

Projekt och nätverk

Försök inte lura mig, med Polismyndigheten,
nationellt bedrägericentrum, Brottsofferjouren och
PRO - Ola Nilsson, Eva-Christine Öhman

Koll på läkemedel, med PRO och Apoteket AB -
Arne Melander

Hjärt-Lungfonden - Eva-Christine Öhman

Seniorvaccination, med PRO och SanofiPasteur MSD
- Gösta Bucht och Ola Nilsson

Tobacco Endgame – Rökfritt Sverige 2025

Våld och övergrepp mot äldre, samverkansgrupp med
Socialstyrelsen, Länsstyrelsen i Stockholm, Brottsof-
ferjouren, Roks - Ola Nilsson

Vård värd samverkan, med PRO och professionsor-
ganisationer - Gösta Bucht

Gilla din ekonomi, nätverk med bl a Finansinspektio-
nen och Pensionsmyndigheten - Eva-Christine Öhman

Organisationer & företag

AGE Platform Europe, Council of Administration -
Christina Rogestam, member

Stickan Carlsson, substitute (t o m 2015-02-28)

Martin Engman, substitute (fr o m 2015-12-07)

AGE Platform Europe, Task Force Dignified Ageing
- Olof Björlin, member

Alma folkhögskola, styrelsen - Eva-Christine Öhman
(t o m 2015-04-23), Stina Nordström (fr o m 2015-04-24)

Studieförbundet vuxenskolornas författarpris, jury -
Gunilla Lindahl

Sveriges Konsumenter, arbetsgrupp tandvård och
äldreomsorg - Ola Nilsson

Famna – Riksorganisationen för idéburen vård och
omsorg, styrgrupp för Testbädd för en personcentre-
rad vård och social omsorg - Gösta Bucht

Swedish Care International (SCI)

Svenska palliativregistret, referensgrupp -
Börje Gustafsson, Gösta Bucht

D5-gruppen, samarbete mellan fem seniororganisa-
tioner - Christina Rogestam

D5, pensionsarbetsgrupp - Margareta Gärdestad,
Martin Engman

Sveriges begravningsbyråers förbund, reklamations-
nämnden - Sonja Åneman

Folksam Liv, fullmäktige - Eva-Christine Öhman

Folksam Sak, fullmäktige - Inger Ingesson (t o m
2015-12-06)

Medlemskap

AGE Platform Europe

Alma folkhögskola

Cancerfonden (huvudman)

Folkspel

IDEA – Arbetsgivarförbundet för ideella organisationer

Ideell Arena

Nationalföreningen för trafiksäkerhetens främjande (NIF)

SNS – Studieförbundet Näringsliv och Samhälle

Studieförbundet Vuxenskolan

Sveriges Konsumenter

Swedish Standards Institute (SIS)

Läs även verksam-
hetsberättelsen i
digital form, med
extra bonusmaterial.
Ladda ner på
www.spfseniorerna.se

ÅRSREDO- VISNING

Styrelsen för SPF Seniorerna, organisationsnummer
888000-2830, avger följande årsredovisning.

Innehåll

Förvaltningsberättelse	42
Resultaträkning	48
Balansräkning	49
Noter	50

Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i tusental kronor.
Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Förvaltningsberättelse

SPF Seniorerna är en fristående och ideell organisation som är partipolitiskt och religiöst obunden.

SPF Seniorerna har cirka 270 000 medlemmar fördelade på 27 distrikt och ca 810 föreningar. Förbundets ledord är valfrihet, inflytande och livskvalitet. De flesta medlemmar söker sig till SPF Seniorerna för att delta i föreningarnas aktiviteter, vara med i gemenskapen och för att stödja det äldrepolitiska arbete som förbundet driver centralt i regeringens pensionärskommitté, mot riksdagspartierna, lokalt och regionalt i pensionärsråden i kommunerna och landstingen. SPF Seniorerna arbetar för att äldre ska ha en bra ekonomi, bra hälsa och en bra vård och omsorg.

Stadgar

Förbundet ska enligt stadgarna

- tillvarata och verka för äldres sociala och ekonomiska intressen
- motverka diskriminering på grund av ålder
- informera och skapa debatt i samhällsfrågor som berör äldre
- verka för att medlemmarnas erfarenheter och kunskaper tillvaratas i samhället i samspel med yngre generationer
- främja folkhälsa och verka för ett livslångt lärande
- verka för jämställdhet mellan kvinnor och män samt mellan yngre och äldre
- samverka med andra organisationer nationellt och internationellt
- samverka med centrala myndigheter
- ansvara för övergripande marknadsföring

Mål och riktlinjer

Vid kongressen 2014 antogs följande mål och riktlinjer för perioden 2015-2017 för att fortsätta utvecklingen av organisationen och sätta framtiden på dagordningen:

- Vi-anda och identitet
- Rekrytera och behålla
- Påverkan och inflytande
- Synas och höras

Medlemsutveckling

Vid utgången av 2015 fanns 267 203 medlemmar registrerade. Under året rekryterades 17 221 nya medlemmar vilket är 1 206 personer färre nyrekryterade än 2014. Förbundet tappade under 2015 totalt 2 178 medlemmar, vilket innebär en minskning med 0,8 procent

Viktiga händelser under året

Kvartal 1

- Vid årsskiftet 2014-2015 bytte förbundet namn från SPF Sveriges Pensionärsförbund till SPF Seniorerna.
- I februari avslutades Landet-runt resan till distriktet som påbörjades 2014. Syftet med rundresan var att öka dialogen mellan förbundet och distriktsstyrelserna.
- För att stödja förbundets medlemmar i pensionärsråd tog kansliet fram *Handbok för pensionärsråden* med tips och stöd till enskilda föreningar och distrikt i deras arbete för insyn och påverkan.
- Förbundet har i samarbete med Skattebetalarnas förening skapat en ny medlemsförmån där förbundets medlemmar kan köpa rådgivning för att upprätta viktiga juridiska dokument till ett förmånligt pris.
- En konferensrunda genomfördes på temat "Var med och bestäm", där förbundets alla ledamöter för olika pensionärsråd och andra som arbetar med påverkans-frågor i föreningar och distrikt var inbjudna.
- Peter Sikström tillträdde som ny generalsekreterare.
- SPF Seniorernas seminarium om valfrihet i vård och omsorg genomfördes i Stockholm, där bland andra Centerpartiets partiledare Annie Lööf medverkade tillsammans med representanter från riksdagens socialutskott, forskare och vårdföretagare.
- Förbundet sammanfattade sin pensionärspolitik i en ny broschyr; *Så tycker SPF Seniorerna*.
- Ett samarbete inleddes med nya sakkunniga; Fredrik von Platen (bostäder), Arne Melander (läkemedel) och Jan Vikenhem (juridik).

Kvartal 2

- Kansliet flyttade till nya lokaler för att nå större kostnadseffektivitet.
- Gunilla Lindahl efterträdde Ylva Bergman som chefredaktör och ansvarig utgivare för SPF Seniorernas medlemstidning *Veteranen*.
- SPF Seniorerna medverkade i Almedalsveckan med fyra egna seminarier och pandedeltagande i andras seminarier, deltog i Gotlandsdistriktets tält, underhöll och skapade relationer, samt närvarande på andras aktiviteter. Nytt för året var att förbundet genomförde samtliga seminarier under en dag i samma lokal.
- Förbundet lanserade en ny kampanj för opinionsbildning; *Pensionsbromskalkylatorn*. Detta var ett nytt digitalt verktyg där pensionärer enkelt kan räkna ut hur mycket man förlorat i pension de senaste åren och där löntagare kan testa att "bromsa" sin lön enligt pensionsbromsens principer för att se hur dålig inkomstutveckling man skulle kunna ha haft.

Kvartal 3

- Förbundet tog fram en idébok med idéer och verktyg för att utveckla medlemsaktiviteter i föreningarna.
- Medlemskryssningen *Kasta Loss* genomfördes på Viking Line Cinderella för tredje året i rad med temat Livets goda.
- Förbundsordförande Christina Rogestam skrev ett brev till Allianspartiernas företrädare med frågan när de tänker ta bort den högre skatten för Sveriges pensionärer.
- SPF Seniorernas rapport om bostadstillägget presenterades. Förbundets sakkunnige Fredrik von Platen intervjuades och detta uppmärksammades i media.

Kvartal 4

- SPF Seniorerna och PRO släppte rapporten *Lika rätt till Vaccination!*, vilken lanserades på ett lunchseminarium i riksdagen.
- Förbundet kommenterade regeringens förslag till höstbudget i en rad medier. "Regeringen både tar och ger från seniorerna" var huvudbudskapet.
- SPF Seniorerna tog tillsammans med PRO och Polisens nationella bedrägericenter NBC fram ett utbildningsmaterial; *Försök inte lura mig!*, som handlar om bedrägerier mot äldre.
- SPF Seniorerna lanserade tillsammans med Hissförbundet en rapport om ökad tillgänglighet i boen-

det. Det genomfördes också ett seminarium i ämnet.

- SPF Seniorerna genomförde en konferens för distriktens trafikansvariga. Seniorprofessor Agneta Ståhl och NTFs generalsekreterare medverkade under dagarna.
- Projektet *Leva som pensionär* väckte stor uppmärksamhet när fyra riksdagsledamöter utmanades att leva som pensionärer i en vecka.
- En rekryteringskonferens genomfördes för alla distriktens rekryteringsansvariga, där deltagarna fick dela med sig av sina erfarenheter och tips när det gäller att värva och attrahera nya medlemmar.
- Få äldre kan välja mat i hemtjänsten. Detta visade en enkät som förbundet genomförde hos landets alla kommuner. Regeringen uppmanades att införa den nationella satsning på äldres måltider som Livsmedelsverket föreslagit. Detta blev stort medialt bl a i SVT's *Rapport*.
- Kampanjen *Hemtjänstuppepropet* lanserades på webben, med en protestlista. Detta väckte debatt i media om avgiftshöjningen i hemtjänst och särskilt boende.
- Martin Engman rekryterades till den nya tjänsten som samhällspolitisk chef på kansliet.

Under hela året

- Ett intensivt arbete har utförts med det nya medlemsystemet som vi kallar MiRiaM, en ny webb och ett nytt intranät. Målet är att effektivisera våra digitala verktyg, vilket i sin tur kommer gynna såväl förbundet som distrikten och föreningarna.
- Åtta förbundsmästerskap genomfördes i längdskidor, bordtennis, orientering, golf, boule, bowling, bridge samt frågesporttävlingen Hjärnkoll.
- Förbundet besvarade 16 remisser under året. Tre av yttrandena överlämnades till organisationer, två till myndigheter och övriga till Regeringskansliet. Yttrandena rörde bland annat bättre service i glesbygd, stärkt konsumentskydd vid telefonförsäljning samt *Buffertfondsutredningen*.
- Två distriktsordförandekonferenser och 12 utbildningar genomfördes för distrikten.
- Förbundet passerade 30 000 följare på Facebook och har med detta sociala medium en viktig kanal för att driva opinion, debatt och diskussion.

Året i siffror (tkr)

Intäkter

Förbundets totala intäkter uppgick under året till 53 100 (53 516). Intäkterna består av medlemsavgifter på 35 092 (35 370), bidrag 2 609 (2 484) samt övriga intäkter 15 399 (15 662). Till övriga intäkter räknas bland annat annons-intäkter, intäkter från våra samarbetspartners och webbutik.

Kostnader

De totala kostnaderna uppgick under året till 60 997 (56 491). Kostnaderna består av verksamhetskostnader på 27 118 (21 521), övriga externa kostnader 15 262 (16 505), personalkostnader 18 243 (18 211) samt avskrivningar av materiella anläggningstillgångar 374 (254).

"I vår organisation är pengarna ett medel för att nå målen som kongressen satt upp, inte ett mål i sig."

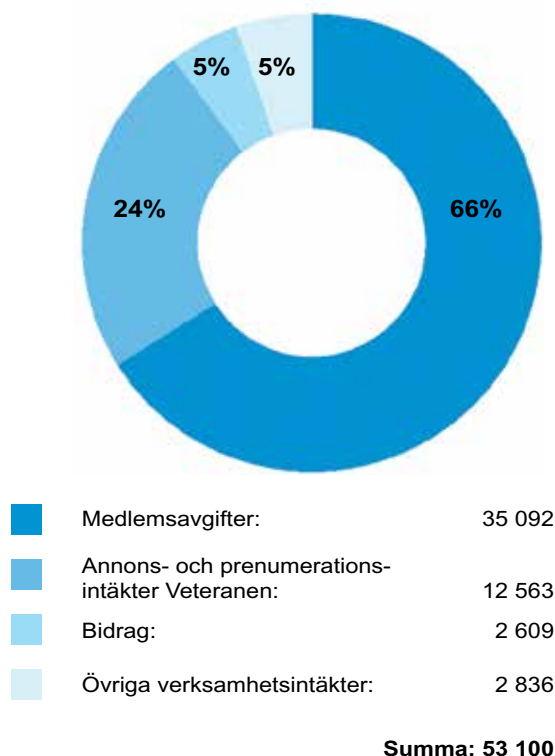
*Johanna L. Bhattacharyya,
ekonomichef SPF Seniorerna*

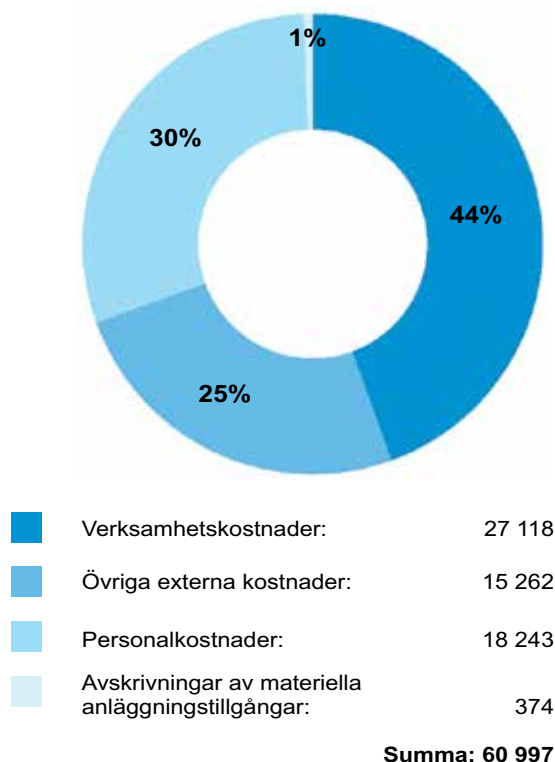
Verksamhetskostnader

Verksamhetskostnaderna avser främst produktionskostnad för tidningen *Veteranen*. Här ingår också varuförsäljning i webbutiken, de konferenser som förbundet ordnat under året, samt Föreningssupport som tillhandahåller medlemsregister, webb, bokföringsprogram och övriga moduler som distrikt och föreningar använder m m. Under 2015 påbörjades utvecklingen av SPF Seniorernas gemensamma medlemssystem, intranät och nya webb. Detta intensiva arbete pågick under hela året och bidrog till att årets verksamhetskostnader ökade. Verksamhetskostnader avser dessutom sådana kostnader som förbundet haft som direkt gynnar och kommer distrikten och föreningarna tillgodo, bland annat STIM-avgift, försäkringar samt lämnade mäss- och distriktsmästerskapsbidrag.

Totala intäkter

Totala kostnader

Övriga externa kostnader

De övriga externa kostnaderna avser, förutom de fasta lokal- och administrationskostnaderna, reklam och PR, konsulttjänster samt övriga kostnader.

Finansiella investeringar

Förbundets resultat från finansiella investeringar uppgår till 1 897 (2 542) och fördelas enligt följande: Räntor 229, realiserat resultat på försäljning av aktier och obligationer 1 825, räntekostnad -4 och förvaltning -153.

SPF Seniorerna har ett fortsatt samarbete med vår kapitalförvaltare, Danske Bank. Målet för förvaltningen och vår placeringspolicy är att långsiktigt bidra till SPF Seniorernas verksamhet med så stora tillskott som möjligt. Instruktionen för kapitalförvaltningen innehåller bland annat ett balanskrav mellan aktier och så kallade räntebärande värdepapper (motsvarande 30-70 mellan de olika typerna).

Årets resultat

Årets resultat efter finansiella investeringar utgör ett underskott på -6 000, vilket i stort följer förbundsstyrelsens beslutade budget. Avvikelsen mot budget är -673 och efter reservering för framtida kongress på -500 uppgår underskottet till -1 173.

Underskottet hänför sig i huvudsak till utvecklingen av nytt medlemssystem, webb och intranät, samt flytt av förbundskansliet.

Reserveringar

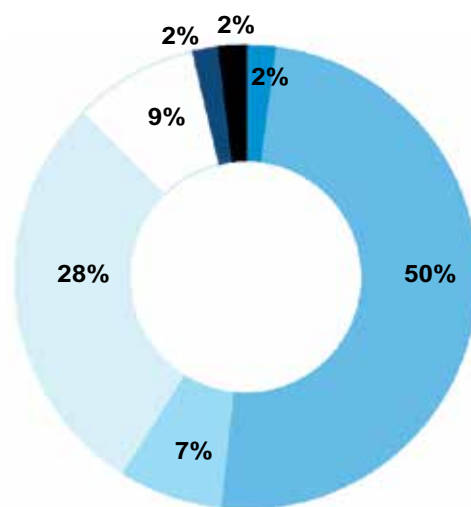
Varje år görs reservering av ändamålsbestämda medel om 500 för framtida kongress. Utnyttjande av medlen sker vart tredje år då kongressen genomförs.

Innevarande år utnyttjade förbundsstyrelsen den tidigare reserveringen för särskilda satsningar om 5 327 som gjordes 2013.

Förvaltning

Förbundsstyrelsen har under 2015 bestått av 13 ordinarie ledamöter samt en personalrepresentant. Förbundsstyrelsen har haft sex möten under året och arbetsutskottet har haft tio möten under året.

Verksamhetskostnader

Varuförsäljning:	575
Veteranen produktionskostnad:	13 451
Föreningsupport:	1 967
Nytt medlemssystem, webb , intranät:	7 738
Konferenser/utbildningar:	2 384
Lämnade bidrag:	489
Övrigt:	514

Summa: 27 118

Revisorer

Förtroendevalda

Kjell Holmlund, ordinarie, Margareta Nyström, ordinarie, Andris Widuss, ersättare och Arne Johannesson, ersättare.

Auktoriserade

Ulrika Granholm Dahl, ordinarie, Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB, Marie Welin, ersättare, Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB.

Viktiga händelser efter räkenskapsårets utgång

- Hemtjänstupppropet, förbundets kampanj för att få regeringen att dra tillbaka sitt förslag om höjda avgifter inom hemtjänsten och särskilt boende, är en stor succé och passerar 6 500 underskrifter på protestlistan.
- Trots förseningar och ett antal initiala problem kan den första aviseringen för central uppbörd genomföras. Kansliet arbetar vidare med problemlösning för att få till ett väl fungerande system.
- Förbundsordförande Christina Rogestam skriver på SvD Debatt; "Pensionerna är ikapp - först efter sju år", "Inför kraftigare sanktioner och ansvarsutkrävande mot kommuner som missköter sin äldreomsorg!". Förbundsordförande Christina Rogestam skriver på SVT Opinion om de kommuner som tvingar äldre att bo kvar hemma, mot sin vilja och trots ett omfattande omsorgsbehov.
- Det är med stor besvikelse som vi konstaterar att en så viktig utredning som *Demokratiutredningen* inte har förmått att anta ett äldreperspektiv. Detta trots att de två största pensionärsorganisationerna har varit representerade i utredningen, skriver Christina Rogestam, SPF Seniorerna, tillsammans med PRO på DN-debatt.
- SPF Seniorerna lämnar in yttrande över betänkan-det *Tjänstepension - tryggandelagen och skattereglerna*.
- Christina Rogestam och Gösta Bucht skriver i *Dagens Medicin* om att staten måste motverka åldersdiskriminering, inte bidra till den som i förslaget om att avgiftsfri mammografiscreening ska upphöra efter 74 års ålder.
- SPF Seniorernas Gösta Bucht kommenterar om regeringens förordning om bemanning nattetid på boenden för äldre: "Ett steg i rätt riktning, men ack så litet".

Flerårsöversikt

Allmänna förutsättningar	2015	2014	2013	2012	2011
Antal medlemmar	267 203	269 372	270 331	268 176	263 840
Medelantal anställda	24	25	25	24	22
Intäkts och kostnadsanalys (tkr)					
Verksamhetens intäkter	53 100	53 516	53 003	46 538	47 759
Verksamhetens kostnader	-60 997	-56 491	-48 589	-47 485	-48 753
<i>Verksamhetens resultat</i>	-7 897	-2 975	4 414	-947	-994
Resultat från finansiella investeringar	1 897	2 542	1 413	1 629	-738
Årets resultat	-6 000	-433	5 827	682	-1 732
Ekonomisk ställning					
Eget kapital (tkr)	29 220	35 220	35 653	29 826	29 144
Soliditet %	77,0	83,0	86,0	84,0	81,0

Resultatet av förbundets verksamhet och ekonomiska ställning vid räkenskapsårets utgång framgår i övrigt av efterföljande resultat- och balansräkningar med tilläggsupplysningar och noter.

Resultaträkning

	Not	2015	2014
Förbundets intäkter	2		
Medlemsavgifter		35 092	35 370
Bidrag		2 609	2 484
Övriga verksamhetsintäkter		15 399	15 662
Summa förbundets intäkter		53 100	53 516
Förbundets kostnader			
Verksamhetskostnader	3	-27 118	-21 521
Övriga externa kostnader	4	-15 262	-16 505
Personalkostnader	5	-18 243	-18 211
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar		-374	-254
Summa förbundets kostnader		-60 997	-56 491
Verksamhetsresultat		-7 897	-2 975
Resultat från finansiella investeringar			
Resultat från värdepapper	6	1 901	2 540
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		-	6
Räntekostnader och liknande resultatposter		-4	-4
Summa resultat från finansiella investeringar		1 897	2 542
Resultat efter finansiella poster		-6 000	-433
Årets resultat		-6 000	-433
Fördelning av årets resultat	7		
Årets resultat enligt resultaträkningen (se ovan)		-6 000	-433
Utnyttjande av ändamålsbestämda medel från tidigare år		5 327	1 500
Reservering av ändamålsbestämda medel för framtida kongress		-500	-500
Kvarstående belopp för året/balanserat kapital		-1 173	567

Balansräkning

	Not	2015-12-31	2014-12-31
Tillgångar	1		
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Inventarier	8	991	630
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Långfristiga värdepappersinnehav	9	27 378	35 301
Summa anläggningstillgångar		28 369	35 931
Omsättningstillgångar			
<i>Varulager mm</i>			
Handelsvaror		687	210
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		1 128	974
Övriga kortfristiga fordringar		1 943	84
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		1 827	1 836
		4 898	2 894
<i>Kassa och bank</i>		3 768	3 172
Summa omsättningstillgångar		9 353	6 276
Summa tillgångar		37 722	42 207
Eget kapital och skulder	1		
Eget kapital	7		
Ändamålsbestämda medel		1 000	5 827
Balanserat kapital		34 220	29 826
Årets resultat		-6 000	-433
		29 220	35 220
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		5 006	4 017
Övriga kortfristiga skulder		676	610
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	10	2 820	2 360
		8 502	6 987
Summa eget kapital och skulder		37 722	42 207
Ställda säkerheter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga

Noter

NOT 1

Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen har upprättats enligt Årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd för ideella föreningar. Principerna är oförändrade i jämförelse med föregående år.

Intäktsredovisning

Intäkter redovisas till det verkliga värdet av vad som erhållits eller kommer att erhållas.

Medlemsavgifter omfattar inbetalningar för medlemskap i förbundet.

Som bidrag räknas likvida medel som en förening erhåller från en bidragsgivare som är ett offentlig-rättsligt organ eller annan bidragsgivare. Ett bidrag intäktsredovisas i den period när bidraget utbetalats till förbundet. Intäktsredovisningen sker endast när det med hög grad av sannolikhet kan bedömas att bidraget inte kommer att återkrävas.

Annonss- och prenumerationsintäkter redovisas som övriga verksamhetsintäkter.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar enligt plan. Avskrivning görs systematiskt över den bedömda ekonomiska livslängden. Härvid tillämpas följande avskrivningstider:

Datorer	3 år
Kontorsmaskiner	5 år
Förbättringsutgift på annans fastighet	6 år
Kontorsmöbler	10 år

Finansiella anläggningstillgångar

Långfristiga värdepapper värderas till anskaffningsvärdet. Om det verkliga värdet minskat och denna nedgång anses vara varaktig görs nedskrivning.

Vid värdering tillämpas denna princip på aktieportföljen som helhet respektive ränteportföljen som helhet, vilket innebär att orealiserade förluster avräknas mot orealiserade vinster inom respektive portfölj.

Fordringar

Fordringar upptas till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt.

Varulager

Varulagret värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet på balansdagen.

Eget kapital

Eget kapital utgörs av ändamålsbestämda medel och balanserat kapital. I ändamålsbestämda medel ingår kongressfonden som utgörs av avsättningar för framtida kongress. När förbundet belastas med kostnader för kongressen redovisas dessa i resultaträkningen. Upplösning sker därefter av Kongressfonden med motsvarande belopp. Den avsättning som gjordes till särskilda satsningar 2013 upplöstes helt 2015.

NOT 2

Förbundets intäkter

Förbundets intäkter fördelar sig enligt följande:	2015	2014
Medlemsavgifter	35 092	35 370
Annons- och prenumerationsintäkter Veteranen	12 563	11 131
Bidrag	2 609	2 484
Övriga verksamhetsintäkter	2 836	4 531
Summa	53 100	53 516
Bidrag fördelar sig enligt följande:		
Statsbidrag	2 499	2 484
Lönebidrag	110	-
Summa	2 609	2 484

Under 2015 utbetalade Socialstyrelsen bidrag till riksomfattande pensionärsorganisationer med sammanlagt 8 000 tkr. SPF Seniorernas andel härav var 2 499 tkr motsvarande 9.30 kronor per medlem. Bidraget beräknades på antalet medlemmar per 1 juli 2014.

NOT 3

Verksamhetskostnader

	2015-12-31	2014-12-31
Varuförsäljning	575	428
Veteranen produktionskostnad	13 451	13 045
Föreningssupport	1 967	2 783
Nytt medlemssystem, webb, intranät	7 738	-
Konferenser/utbildningar	2 384	1 416
Organisation	-	1 575
Lämnade bidrag	489	1 759
Övrigt	514	515
Summa	27 118	21 521

NOT 4

Övriga externa kostnader

	2015	2014
Lokal	3 128	3 141
Resekostnader	1 211	2 158
Reklam och PR	2 270	1 935
Kontorsmaterial, trycksaker	1 252	1 943
Tele- och portokostnader	861	711
Försäkring och risk	484	329
Data- och konsulttjänster	4 863	4 008
Övriga kostnader	1 193	2 280
Summa	15 262	16 505

NOT 5

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader

	2015	2014
Antal anställda		
Kvinnor Sverige	19	18
Män Sverige	5	7
Totalt	24	25

I medelantalet anställda ingår inte anställda som uppburit ersättning som understiger ett halvt prisbasbelopp. Detta har gjorts med stöd av punkt 6 i BRNAR 2002:9.

Löner och andra ersättningar:

Arvoden till styrelse och övriga	878	789
Övriga arvoden	89	147
Övriga anställda	11 459	11 698
Totala löner och ersättningar	12 426	12 634
Sociala kostnader	4 907	4 644
varav pensionskostnader	1 459	1 215

Styrelseledamöter och ledande befattningshavare

Antal styrelseledamöter på balansdagen

Kvinnor	6	7
Män	6	6
Totalt	12	13

Under kongressperioden 2015–2017 fördelas årsarvoden till förtroendevalda enligt följande:
Förbundsordförande: fast arvode på fem prisbasbelopp, 1e och 2e vice ordförande: fast arvode på två prisbasbelopp.

Sammanträdesarvode uppgår till 0,022 prisbasbelopp.

NOT 6

Resultat från värdepapper och fordringar
som är anläggningstillgångar

	2015	2014
Räntor	229	838
Realisationsresultat vid försäljningar	1 825	1 866
Förvaltningskostnad	-153	-164
Summa	1 901	2 540

NOT 7

Eget kapital

	Kongress- fond	Övrig reservering	Balanserat kapital	Totalt eget kapital
Ingående balans 2015-01-01	500	5 327	29 393	35 220
Utnyttjade reserveringar	-	-5 327	5 327	-
Reserveringar	500	-	-500	-
Årets resultat	-	-	-6 000	-6 000
Utgående balans	1 000	0	28 220	29 220

NOT 8

Inventarier

	2015-12-31	2014-12-31
Ingående anskaffningsvärden	2 495	2 150
Årets inköp	735	345
Försäljningar och utrangeringar	-1 512	-
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 718	2 495
Ingående avskrivningar	-1 864	-1 610
Försäljningar och utrangeringar	1 467	-
Årets avskrivningar	-330	-254
Utgående ackumulerade avskrivningar	-727	-1 864
Utgående restvärde enligt plan	991	631

NOT 9

Andra långfristiga värdepappersinnehav

	2015-12-31	2014-12-31
Ingående anskaffningsvärden	35 301	33 988
Årets förändringar		
- Tillkommande värdepapper	34 814	42 246
- Avgående värdepapper	-42 737	-40 933
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	27 378	35 301
Utgående redovisat värde, totalt	27 378	35 301
<i>Varav noterade aktier</i>		
Redovisat värde	27 378	35 301
Börsvärde eller motsvarande	27 990	38 017

NOT 10

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2015-12-31	2014-12-31
Särskild löneskatt på pensioner	505	489
Semesterlöner inkl sociala avgifter	656	779
Övriga upplupna kostnader	797	275
Förutbetalda intäkter	862	817
Summa	2 820	2 360

Christina Rogestam
Förbundsordförande

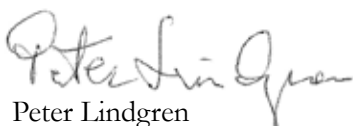
Kjell Skålberg
2e vice ordförande

Kerstin Forsman

Lena Gustafsson

Peter Lindgren

Inga-Lott Thörnell

Rune Kjernald
1e vice ordförande

Birgitta Borg

Börje Gustafsson

Kjell Hansson

Jan Rülcker

Sonja Åneman

Vår revisionsberättelse har lämnats 2016-04-28.

Ulrika Granholm Dahl
Auktoriserad revisor

Kjell Holmlund

Margareta Nyström

Revisionsberättelse

Till kongressen i SPF Seniorerna, org.nr 888000-2830

Rapport om årsredovisningen

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för SPF Seniorerna för år 2015. Förbundets årsredovisning ingår i den tryckta versionen av detta dokument på sidorna 41-56.

Styrelsens ansvar för årsredovisningen

Det är styrelsen som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och för den interna kontroll som styrelsen bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen på grundval av vår revision. Granskningen har utförts enligt god revisionssed. För den auktoriserade revisorn innebär detta att denna utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att den auktoriserade revisorn följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontroll-

len som är relevanta för hur förbundet upprättar årsredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i förbundets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av förbundets finansiella ställning per den 31 december 2015 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar samt stadgar

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för SPF Seniorerna för år 2015.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala oss om förvaltningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi utöver vår revision av årsredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i förbundet för att kunna bedöma om någon styrelseledamot har företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

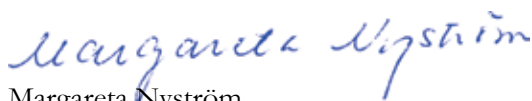
Uttalande

Vi tillstyrker att kongressen beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

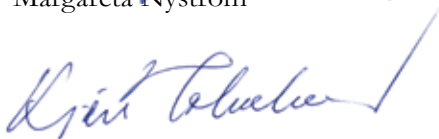
Stockholm den 28 april 2016

Ulrika Granholm Dahl
Auktoriserad revisor

Margareta Nyström

Kjell Holmlund

Tryck: SIB-TRYCK 2016

Grafisk form och produktion: JKL, Karin Bajlo, SPF Seniorerna

Foto: Tomas Södergren, Ulf Widell. **Illustrationer:** Sofie Handberg, JKL

www.spfseniorerna.se

Box 225 74, 104 22 Stockholm

Tel 08-692 32 50

info@spfseniorerna.se

